

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa

Hankesuunnitelma

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

6.10.2022

Päivitetty päätöksen mukaiseksi (15.3.2023)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Sisällysluettelo

1	Hankkeen tarve.....	3
2	Kohderyhmä	4
2.1	Pilari 3 kohderyhmä	4
2.2	Pilari 4 kohderyhmä	4
3	Hankkeen päätavoitteet	5
4	Pilarit ja Investoinnit	5
4.1	PILARI 3: Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestävän kasvun vauhdittamiseksi.....	5
4.1.1	Työkykyohjelman laajentaminen	5
4.1.2	IPS -Sijoita ja valmenna kehittämishanke	5
	IPS- hanke on meneillään Etelä-Pohjanmaalla, ei ole mahdollista hakea rahoitusta.	5
4.2	PILARI 4: Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen	5
4.2.1	Investointi 1: Edistetään hoitotakuun toteutumista sekä puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa mukaan lukien mielenterveyspalvelut	6
4.2.2	Investointi 3: Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta	15
4.2.3	Investointi 4: Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot	16
5	Vaikutukset ja vaikuttavuus.....	20
5.1	Vaikutukset ja vaikuttavuus päätavoitteittain	20
5.2	Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten ennakkoarviointi	21
6	Rajaukset muihin kehittämishankkeisiin	22
7	Hankkeen hallinnointi	24
7.1	Hankkeen henkilöresurssit, toimijat ja organisoituminen	24
7.2	Hankkeen kustannukset.....	25
7.3	Viestintä.....	26
7.4	Seuranta ja arviointi	27
7.5	Riskit ja niihin varautuminen	28

1 Hankkeen tarve

Suomen kestävä kasvun hankkeen lähtökohtana on purkaa koronapandemian aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa, nopeuttaa hoitoon pääsyä pysyvästi ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja sekä edistämällä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteutumista. Koronapandemian ja siihen liittyvien rajoitusten seurauksena ihmisiä on jäänyt hoidon, palvelujen, työelämän ja toimeentulon ulkopuolelle myös Etelä-Pohjanmaalla. Koronakriisin aikana resursseja on siirretty koronan hoitoon, mikä on osaltaan heikentänyt palveluiden saatavuutta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä toimintakykyä tukevissa monialaisissa palveluissa. Koronapandemia on aiheuttanut hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelkaa kaikissa asiakas- ja ikäryhmissä. Tämä palveluvaje johtaa sairauksien ja sosiaalisten ongelmien pahenemiseen, kun apua on huonosti saatavilla riittävän varhaisessa vaiheessa. Koronakriisi on vaikeuttanut erityisesti jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden tilannetta. Koronapandemia on lisännyt sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työkuormaa ja vaikuttanut työssä jaksamiseen.

Hankkeella edistetään erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden perustason hoitotakuun toteutumista, kavennetaan eriarvoisuutta, panostetaan ongelmien nykyistä varhaisempaan tunnistamiseen, vaikuttavampaan ennaltaehkäisyyn, palveluiden laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen. Lisäksi hankkeella vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta, sitä tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta sekä otetaan käyttöön hoitotakuuta edistäviä digitaalisia palveluja.

Hankkeen tarve Etelä-Pohjanmaalla on selvitetty tekemällä lähtötilanneselvitys elokuussa 2022 Webropol-kyselyllä, joka suunnattiin alueen sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoille. Kyselyllä kartoitettiin asiantuntijoiden näkemyksiä ja kokemuksia koronapandemian vaikutuksista ja mihin koronapandemia heidän mielestään aiheutti eniten hoito-, palvelu-, ja kuntoutusvelkaa. Wepropol-kyselyllä kartoitettiin myös haavoittuvassa asemassa olevia ryhmiä. Näiden lisäksi on haastateltu koronapandemian keskeisiä asiantuntijoita Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiristä sekä tarkasteltiin THL:n hyvinvointikertomuksen määrittämätietosisältöjä, kouluterveyskyselyjä vuosilta 2019-2021, hyvinvointialueen valmistelussa muodostettuja analyyskejä ja raportteja, Sotkanetin ja Tilastokeskuksen aineistoja sekä Etelä-Pohjanmaan liiton tilastoja ja THL:n FinSote-tutkimuksen tuloksia Etelä-Pohjanmaan sähköisten asiointipalveluiden käytöstä ja toimivuudesta.

Tarveselvitysten perusteella todetaan, että hoidon- ja palvelujen saatavuuteen on vaikuttanut palveluiden alasajo sekä poikkeavat työjärjestelyt henkilöstön siirryttyä koronanhoitoa vaativiin tehtäviin. Näitä palveluja ovat mm. terveysneuvonta, hoidon- ja palvelutarpeen arviointi, kiireetön vastaanotto toiminta ja niiden seurantakäynnit, kiirevastaanotto palvelut, päivystyspalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut, erikoissairaanhoidon elektiviset palvelut, suun terveydenhuolto sekä sosiaalihuollon palvelut laajasti. Tämä on aiheuttanut palvelujonoja ja -vajetta, mikä on osaltaan pahentanut sairauksia ja sosiaalisia ongelmia. Koronakriisi on vaikeuttanut erityisesti jo valmiiksi heikossa asemassa olevien henkilöiden tilannetta lisäten avun tarvetta ja pidempiaikaisen syrjäytymisen riskiä.

2 Kohderyhmä

Kohderyhmät on valittu lähtöselvityksen perusteella, jossa tunnistettiin haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät. Ryhmät ovat samat kuin ensimmäisessä rahoitushaussa, koska tehty selvitys vahvisti, että samat ryhmät tunnistettiin.

Hoito- ja palveluvelan muodostumisen aiheuttajiksi on tunnistettu Etelä-Pohjanmaalla haavoittuvassa asemassa olevien kohderyhmien palveluissa alla olevassa taulukossa mainitut ilmiöt v.2021 ja v. 2022:

Kohderyhmä	Havaittuja ilmiöitä	Ilmiöiden aiheuttajia
Lapset ja lapsiperheet	Lapsi- ja lapsiperheiden pahoinvointi	Pitkät etäkoulujaksot, kotiin jämähtäminen, lapsiperheiden palveluiden sulkeminen väliaikaisesti, siirto koronatyöhön, lasten-suojeluilmoitusten ja palvelutarpeen arvioinnin pidentyneet käsitteilyajat, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon resurssien siirto koronan hoitoon.
Nuoret ja nuoret aikuiset (koulutus- ja työllisyyspalveluiden sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden käyttäjät)	Nuorten yksinäisyys ja ahdistuneisuus	Alkoholin ja päihteiden käytön lisääntyminen, etäkoulujaksot, palveluiden väliaikainen alasajo, perustason palveluissa ei kyetä vastaamaan psyykkisen hoidon tarpeeseen, mielenterveys asiat korostuneesti esillä.
Ikäihmiset	Ikäihmisten yksinäisyys ja elämänlaadun heikentyminen	Omaisten käyntien rajoittaminen asumispalveluissa, omaishoitajien tuen puute, vuorohoidon alasajo, sosiaalisten kontaktien rajoittaminen, ikäihmisten ryhmätoimintojen vähäisyys.
Pitkäaikaissairaat	Pitkäaikaissairaiden hoitotasapainon heikentyminen	Hoitoon liittyvien seurantakäyntien peruminen, vastaanottoaikojen vähyys, diagnoosien viivästyminen, komplikaatoriskien lisääntyminen, asiakkaat eivät uskaltaneet hakeutua hoitoon koronan vuoksi.
Vammaiset henkilöt	Elämänlaadun, mielialan ja hyvinvoinnin heikentyminen	Henkilökohtaisen avun saatavuuden vaikeutuminen, sosiaalisten kontaktien väheneminen, vuorohoidon ja päivätoiminnan väliaikainen alasajo, vanhempien jaksamisen haasteet, tutkimusjaksojen keskeyttäminen.

Taulukko 1: Pilari 4 kohderyhmät ja lähtöselvityksessä esiinnousseita ilmiöitä

2.1 Pilari 3 kohderyhmä

Työttömät työikäiset. Haavoittuvassa asemassa olevat työikäiset, joilla on huono terveys, pitkäaikaissairauksia tai mielenterveyden ongelmia. Pilari 3:seen ei ole mahdollista hakea rahoitusta Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa hankkeesta, aikaisempien hankkeiden vuoksi.

2.2 Pilari 4 kohderyhmä

Hankkeen kohderyhminä pilarissa 4 ovat heikossa tai haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja lapsiperheet, nuoret ja nuoret aikuiset (koulutus- ja työllisyyspalveluiden sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden käyttäjät), ikäihmiset, pitkäaikaissairaat sekä vammaiset henkilöt.

Haavoittuvassa asemassa olevat kohderyhmät ja taustalla olevia ilmiöitä on todennettu lähtötilanneselvityksessä elokuussa 2022 ja Etelä-Pohjanmaan sosiaalisen raportoinnin (SORA) -työryhmän tekemästä tutkimuksesta 2021 sekä ensimmäiseen hankesuunnitelmaan varten tehdystä selvityksestä v.2021.

3 Hankkeen päätavoitteet

Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa hankkeessa *tavoitteena on purkaa koronapandemian aiheuttamaa hoito-, palvelu-, ja kuntoutusvelkaa, nopeuttaa hoitoon pääsyä ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja ja edistää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta. Tavoitteena on myös edistää ja laajentaa digitaalisten palveluiden käyttöönottoa ja käyttöä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella.*

Tavoitteena on edistää erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden perustason hoitotakuun toteutumista, kavennetaan eriarvoisuutta, panostetaan ongelmien nykyistä varhaisempaan tunnistamiseen, vaikuttavampaan ennaltaehkäisyyn, palveluiden laatuun ja kustannusvaikuttavuuteen. Hoitotakuun toteutuminen 7 vuorokaudessa on tärkeä tavoite, joka edistää kaikkien ihmisten hoitoa ja palvelua, ei vain haavoittuvassa asemassa olevien. Hoitotakuuseen pääsemiseksi otetaan käyttöön hoitotakuuta edistäviä digitaalisia ratkaisuja.

4 Pilarit ja Investoinnit

4.1 PILARI 3: Työllisyysasteen ja osaamistason nostaminen kestävän kasvun vauhdittamiseksi

4.1.1 Työkykyohjelman laajentaminen

Työkykyohjelma ollut käytössä, rahoitusta ei ole mahdollista hakea. Etelä-Pohjanmaalla toteutettu Toimeksi-hanke vuosina 2020–2022. Toimeksi –hankkeen tuotoksena on vakiinnutettu työkyvyn tuen tiimit sote-keskuksiin ja perustettu kaksi uutta tiimiä, alueella on myös pilotoitu erityisen työkyvyn tuen tiimiä esim. aikuisten nepsyjen tai kehitysvammaisten kanssa. Laatukriteerien perustuvaa työhönvalmennusta on pilotoitu ja otettu käyttöön Seinäjoen kaupungin tuetun työn kanssa.

4.1.2 IPS -Sijoita ja valmenna kehittämishanke

IPS- hanke on meneillään Etelä-Pohjanmaalla, ei ole mahdollista hakea rahoitusta.

4.2 PILARI 4: Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen

Pilarin 4 päätavoitteena on purkaa covid-19-pandemian aiheuttamaa sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa, nopeuttaa hoitoon ja palveluihin pääsyä pysyvästi koko maassa ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja sekä edistää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen toteutumista.

Pilarin toimenpiteillä edistetään perustason hoitotakuun toteutumista, kavennetaan eriarvoisuutta, panostetaan ongelmien nykyistä varhaisempaan tunnistamiseen ja vaikuttavampaan ennaltaehkäisyyn sekä vahvistetaan palveluiden laatua ja kustannusvaikuttavuutta. Tavoitteena on, että väestö saa tarvitsemansa sosiaali- ja terveystyöpalvelut yhdenvertaisesti, helposti ja kynnyksettömästi sekä monikanavaisesti. Tavoitteena on lisätä myös uusien digitaalisten ratkaisujen käyttöönottoa ja kustannustehokkaiksi osoittautuneiden ratkaisujen käytön laajentamista mahdollisimman laajana alueiden välisenä ja kansallisena yhteistyönä hyödyntämällä esimerkiksi Kanta-palveluja, DigiFinland Oy:tä ja IT-yritysten tuotteita ja palveluja. Hankkeessa huomioidaan myös sosiaalinen kestävyys eli erilaiset palvelunkäyttäjät digipalveluita kehitettäessä. Digipalveluiden käyttäjät vapauttavat aikoja sote-keskuksista niille, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää digipalveluita. Hankkeessa huomioidaan myös erilaiset tukitoimet digitaalisten palveluiden käytön mahdollistamiseksi, tuomalla digitukea (digiagentit) ja koulutusta asiakkaiden ja henkilökunnan avuksi. Näillä toimilla tuetaan sähköisten palveluiden käytön lisääntymistä Etelä- Poh-

janmaalla, jossa sähköisten palveluiden käyttö on maan toiseksi alhaisinta. Digiagentti jalkautuu alueelle opastamaan asiakkaita digipalveluiden käytössä, kouluttamalla henkilökuntaa sekä tekee tiivistä järjestöyhteistyötä ja vie myös sitä kautta digitaalisten palveluiden osaamista.

Hyvinvoiva ja toimintakykyinen väestö on edellytys työllisyyden positiiviselle kehitykselle, tuottavuudelle ja kestäväälle kasvulle. Toimivat turvaverkot ja kattava sosiaaliturva lisäävät ihmisten luottamusta tulevaisuuteen. Uusien toimintamallien, innovaatioiden ja teknologioiden käyttöönotto sosiaali- ja terveydenhuollossa lisää mahdollisuuksia ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi ja palvelujärjestelmän tehokkuuden lisäämiselle.

Pilari 4 toimenpiteet varmistavat osaltaan sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyyttä parantamalla työn tekemisen olosuhteita ja siten työhyvinvointia. Koronaepidemia on lisännyt huomattavasti sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työkuormaa ja vaikuttanut negatiivisesti jaksamiseen. Jaksamisen lisääntymistä ja työkuorman vähentymistä edistetään uudistamalla työn tekemisen toimintamalleja ja luomalla monipuolisempia työnkuvia.

4.2.1 Investointi 1: Edistetään hoitotakuun toteutumista sekä puretaan koronavirustilanteen aiheuttamaa hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa mukaan lukien mielenterveyspalvelut

Välitavoite: 66 % kiireettömistä hoitokäynneistä toteutuu 7vrk määräajassa 2/2024 mennessä 80 % sosiaali- ja terveyskeskuksista saavuttaa 7 vuorokauden hoitoon pääsyn määräajan kiireettömän hoidon käynneissä kvartaali Q4/2025 mennessä.

a) Heikossa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakas- tai potilasryhmien hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purku ja hoitoon sekä palvelujen piiriin pääsyn parantaminen

Investointi 1, Työpaketti 1: Lapset ja lapsiperheet			
Tavoitteena on heikommassa asemassa olevien lasten ja lapsiperheiden palveluiden saatavuuden parantaminen.			
Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2025	- Varhaisen tunnistamisen vahvistaminen - Lastensuojeluilmoitusten ja palvelutarpeen arvioinnin yhdenmukaistaminen - Matalan kynnyksen ja kynnyksettömän perheohjauksen tarjoaminen lasten toimintaympäristöihin, varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen huomioiden mielen-terveyspalvelut - Neuvolanpalveluiden, koulu- ja Opiskeluterveydenhuollon sekä kuntoutus palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden parantaminen lisäämällä sähköisiä asiointikanavia palvelu- ja hoitoprosessien uudistaminen siten, että digitaaliset palvelut ovat osana prosesseja	- Varhaisen tunnistamisen työvälineitä otetaan käyttöön ja kehitetään - Sähköisten lastensuojeluilmoitusten käytön mahdollisuudesta tiedottaminen ja kouluttaminen ja tukeminen. v. 2023 - Kehitetään matalan kynnyksen palveluita, otetaan käyttöön: chat, chatbot, etä vastaanotot ja sähköinen ajanvaraus - Tehdään yhteistyötä sähköisen perhekeskuksen kehittämistyön kanssa - Psyykkaritoiminnan jatkaminen Tulevaisuuden sotekeskus-hankkeen jatkona v.2024, mahdollisesti etäpalveluna - Kokemusasiantuntijoiden käytön laajenus lasten- ja lapsiperheiden palveluissa	- Varhaisen tunnistamisen työvälineitä otettu käyttöön. - Lastensuojeluilmoitusten käsittelyajat ovat lyhentyneet - Matalan kynnyksen toimintamalli käytössä, myös mielenterveyspalveluita on saatavilla matalalla kynnyksellä. Chat, chatbot, sähköinen ajanvaraus ja etä vastaanotot käytössä sekä sähköistetyt kyselylomakkeet, Omaolon hyödyntäminen terveystarkastuksissa - Digitaalisten palveluiden käyttöönotto tukee ja edistää saavutettavuutta ja saatavuutta, näiden avulla voidaan tuottaa palveluita tasavertaisena koko alueella esim. puheterapia

	Tavoitteena saada sähköiset lomakkeet lapsiperheiden palveluiden käyttöön		- Asiakkaan palvelujen osallisuus, saata- vuus, vaikuttavuus ja oikea-aikaisuus vahvistunut (mm. 24/7 digipalvelut) - Kokemusasiantuntijoiden käyttö vakiin- tunut lasten ja lapsiperheiden palve- luissa
2023	Väkivallan ehkäisemisen koordinaatiomallin toimeenpano ja juurruttaminen, toiminta- mallin avulla väkivaltilanteita kyetään tun- nistamaan ja niihin kyetään puuttumaan varhaisessa vaiheessa	Väkivallan ehkäisyn koordinaattoritoimin- nan aloitus	- Väkivallan ehkäisemisen koordinaatio- malli on tehty ja jalkautettu koko Etelä- Pohjanmaan alueelle - Ehkäisevän väkivaltatyön koordinaat- tori palkattu alueelle
2024- 2025	Kasvatus ja perheneuvonnan perustoimin- nan ja resurssoinnin edelleen vahvistami- nen ja kehittäminen kansallisen ohjauksen mukaisesti ja yhdenmukaistaminen	- Kasvatus- ja perheneuvonnan perustoi- minnan ja resurssoinnin edelleen vahvis- taminen ja kehittäminen kansallisen oh- jauksen mukaisesti - Vanhemmuuden tuen vertaistuki käy- tössä mm. etävastaaotoina ja muuta vertaisryhmätoimintaa parisuhteen ja vanhemmuuden tukemiseksi esim. järjes- tön kanssa	- Palvelutarpeen monialaiset arvioinnit käytössä - Vanhemmuuden tuen vertaistuki käy- tössä
2024- 2025	Perhekeskuksen asiakasohjauksen kehittä- minen edelleen ja asiakasohjauksen lisää- minen alueella	Jokaiselle perhekeskukselle asiakasoh- jaaja, asiakasohjausta myös digipalveluna ja vastaanottopalveluna (tällä hetkellä vain puhelinpalvelu). Asiakasohjausta kasvokkain sekä sähköisenä palveluna. Jatkona tulevaisuuden sote- keskushank- keelle 2024-2025	- Asiakasohjauksia lisätty ja toimivat vas- taanottoina ja etänä - Asiakkaiden luukuttaminen vähenee, palveluketju on sujuva ja oikea-aikai- nen
2023- 2025	- Nepsylasten hoito- ja palveluketjujen päivi- ttäminen ja toimeenpano sekä vanhemmuu- den tukeminen - Nepsy-palveluverkoston päivitys ja sisältö- jen kehittäminen, ammattilaisten nepsy- osaamisen varmistaminen	- Nepsylasten hoito- ja palveluketjujen toi- meenpanon jatkaminen, nepsy-kuntou- tusta etänä ja ryhmätoimintona. Palvelu- verkosto päivitetään ajantasalle - Vanhemmuuden tuen järjestämistä ver- taistoimintana ja mahdollisesti etävas- taanotolla - Sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöi- den nepsykoulutukset jatkuu, nepsykou- luttajia koulutetaan, kokemusasiantunti- joiden käytön laajennus lasten- ja lapsi- perheiden palveluissa	- Nepsylasten palveluketjut päivitetty, nepsylasten palveluverkosto päivitetty ajan tasalle, sisällöt ajan tasalla, hoitopolut syvennetty - Ammattilaiset koulutettu nepsy-osaajiksi - Nepsykouluttajat hyvinvointialueella - Kokemusasiantuntijat ovat laajassa käy- tössä lasten ja lapsiperheiden palve- luissa
2023- 2025	Sähköisen asioinnin viestintä ja markki- nointi	- Tiedotetaan sähköisen asioinnin mahdol- lisuuksista asiakkaille ja tuotetaan vies- tintä- ja markkinointimateriaalia sekä jär- jestetään koulutusta järjestelmien käyt- töön otosta - Toteutetaan sähköisen asioinnin markki- nointikampanja	- Sähköisen asioinnin viestintä- ja mark- kinointimateriaalia on tuotettu asiak- kaille ja ammattilaisille - Sähköisen asiointijärjestelmien koulu- tus on toteutettu - Sähköisen asioinnin markkinointikam- panja on toteutettu
Työpakettin 2 mittarit: Asiakaspalaute, käyntimäärät, digitaalisten palveluiden käyttömäärät, lakisääteiset palveluajat, lasten terveystarkastusten ajantasaisuus, lastensuojeluilmoitusten käsittelyajat, sosiaalihuoltolain mukaisten yhteydenottojen ja lastensuojeluilmoituksen määrä			

Investointi 1, Työpaketti 2: Nuoret ja nuoret aikuiset

(erityisesti koulutus- ja työllisyyspalveluiden sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden käyttäjät)

Tavoitteet: Koronan aiheuttaman palveluvelan purkaminen nuorten ja nuorten aikuisten palveluissa.

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2025	• Digitaalisten- ja etäpalveluiden käyttöön-otto nuorten ja nuorten aikuisten palveluissa • Asiakkaan itsensä tuottamien tietojen hyödyntäminen palveluissa ja sujuvat asiakkaan asiointiprosessit • Mielenterveydellisten ja päihdepalveluiden saatavuus ja saavutettavuus parantuu • Henkilökunnan osaamisen lisääminen koulutuksien avulla (psykososiaaliset menetelmät) • Moniammatillisen yhteistyön lisääminen	• Digitaalisten- ja etäpalveluiden käyttöön-otto: chat-palveluiden, chatbot, sähköiset lomakkeet, sähköinen ajanvaraus, etä vastaanotto, Omaolo ja digitaaliset vertaistukipalvelut. • Lisäksi hyödynnetään kansallisia digitaalisia palveluita ja integroidaan osaksi paikallisia palveluita. • Henkilöstön ja asiakkaiden osaamisen vahvistaminen sähköisissä palveluissa • Kehitetään matalan kynnyksen keskustelupalveluita nuorille • Sähköisen perhekeskuksen nuorten osuuden käyttöönotto • Arvioidaan palveluiden ja vastaanottopalveluiden psykiatrisen osaamisen tarve ja tehdään suunnitelma psykiatrisen palvelun vahvistamisesta. Käynti kerrallaan terapiamenetelmän käytön laajentaminen päiuvitykselliseen mielenterveys- ja päihdetyöhön ja vastaanotoille. Psykososiaalisten menetelmien käyttöönotto • Perustetaan moniammatillinen työryhmä, joka kehittää yhteistyötä alueen ohjaamotoinnin, etsivän nuorisotyön, työllisyyspalvelujen ja kuntien toimintojen kanssa	• Digitaaliset palvelut ja etäpalvelut on käytössä. • Osuus toteutuneista kiireettömän hoidon käynneistä, joissa saavutetaan 7 vrk hoitoon pääsyn määräaika kasvaa. • Matalankynnyksen palvelut, digitaaliset palvelut yhdessä kivijalkapalveluiden kanssa ovat lisänneet hoidon ja palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta (monikanavainen palvelumalli, matalan kynnyksen palvelut lisääntyneet ja digitaaliset- ja etäpalvelut käytössä) • Käytössä chatbot, jolle opetettu laaja tietosisältö ennaltaehkäisevistä palveluista ja hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen neuvoista • Psykiatrasta osaamista lisätty vastaanottopalveluihin, lisäämällä psyk.sairaanhoidajan resurssia • Käynti kerrallaan koulutukset jalkautettu alueelle ja lyhytterapia käytössä koko alueella eri sektoreilla. Psykososiaalisten menetelmien koulutukset alueella järjestetty • Moniammatillinen ryhmä on vakiintunut säännölliseksi toiminnaksi Seinäjoella ja toiminnan laajentamisen suunnitelma on tehty
2023-2025	• Terveysneuvontatyön yhdenmukaistaminen ja anonyymiasioinnin mahdollistaminen	• Terveysneuvontapalvelu toteutetaan joko ns. kivijalkapalveluna tai liikkuvana terveysneuvontana. Toimintamallin käytön saattaminen	• Terveysneuvontapalvelu käytössä joko kivijalkapalveluna tai liikkuvana palveluna asteittain koko alueella
2023-2025	• Alaikäisen huumeidenkäyttäjän hoitomallin käyttöönotto, ennaltaehkäistään kaikenikäisten päihteiden liikakäyttöä ja vähennetään huumausaineiden käytön aiheuttamia haittoja yksilöille ja perheille	• Otetaan alaikäisen huumeiden käyttäjän hoitoon alueellinen suunnitelma. Päihteidenkäytön puheeksi otto -koulutuksia laajennetaan. Avopalveluiden kehittäminen. Kokemusasiantuntijoiden käytön laajentaminen • Ylläpidetään päihteiden puheeksi ottoa so-si-te -ammattilaisten toiminnassa. (PEPP- toimintamallin laajennus yläasteikäisiin)	• Alueellinen suunnitelma käytössä alaikäisen huumeiden käyttäjien hoitoon. • Päihteiden käytön puheeksi otto -koulutukset koko alueella käytössä ja uusille työntekijöille • PEPP-toimintamallin käyttö laajentunut
2023-2025	• Sähköisen asioinnin viestintä ja markkinointi	• Tiedotetaan sähköisen asioinnin mahdollisuuksista asiakkaille ja tuotetaan viestintä- ja markkinointimateriaalia sekä järjestetään koulutusta järjestelmien käyttöönotosta • Toteutetaan sähköisen asioinnin markkinointikampanja	• Sähköisen asioinnin viestintä- ja markkinointimateriaalia on tuotettu asiakkaille ja ammattilaisille • Sähköisen asiointijärjestelmien koulutus on toteutettu • Sähköisen asioinnin markkinointikampanja on toteutettu
Työpaketin 3 mittarit: Asiakaspalaute, käyntimäärät, sähköisen asioinnin määrät, jonotusaika psyk. palveluihin, lähetemäärät, THL mittarit, tilastot, kouluterveyskyselyt			

Investointi 1, Työpaketti 3 - Ikäihmiset

Työpaketin 4 kehittämis-toimilla on tarkoitus vastata koronapandemian myötä korostuneisiin ikäihmisten ongelma-alueisiin. Ikäihmisten olohuone -konseptin ajatuksena on toimia ikäihmisten kohtaamispaikkana, josta saa monipuolista tukea ja ohjausta arjen hyvinvointiin. Toimintamalleja ja konsultaatiokäytäntöjä kehittämällä, sekä matalan kynnyksen neuvolavastaanotolla, etä-palveluilla ja digitaalisilla ratkaisuilla on tarkoitus parantaa ja sujuvoittaa ikäihmisten palvelujen saatavuutta.

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2024	Ikäihmisten olohuone -toimintamalli - Ikäihmisten yksinäisyyden vähentäminen - Fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja sosiaalisen toimintakyvyn väheneminen	Käynnistetään ikäihmisten olohuone -toimintamallin pilotointi ja käyttöönotto yhteistyössä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa Ikäihmisten kohtaamispaikka, josta saa monipuolista tukea ja ohjausta arjen hyvinvointiin	Ikäihmisten olohuone -konseptin käyttöönotto ja juurruttaminen koko hyvinvointialueelle
2023-2025	Ikäneuvolapalvelu - Hoitoon ja palveluun pääsyn parantaminen - Koronan aiheuttaman hoitovielan purkaminen - Matalan kynnyksen maksuttoman palvelun käynnistäminen kotona asuville ikäihmisille, jotka tarvitsevat tukea ja ohjausta oman arjen hyvinvointiin - Tuen, hoidon tai kuntoutuksen tarpeen tunnistaminen	Suunnitellaan, pilotoidaan ja käynnistetään ikäneuvolapalvelu osana ikäihmisten olohuone -konseptia - Matalan kynnyksen neuvolavastaanotto, jossa käytetään systemaattisen havainnoinnin, arvioinnin ja tukemisen mallit - Lisätään elintapaohjausta ja jatketaan Finger-toimintamallin käyttöönottoa ikäneuvolassa.	- Ikäneuvola -toimintamalli, joka yhdistetään osaksi ikäihmisten olohuone -konseptia - Hoitoon ja palveluun pääsy on nopeutunut - Matalan kynnyksen palveluita lisätty - Elintapaohjaus on vakiintunut tapa
2023-2025	Ikäihmisten digitaalisten palveluiden ja puhelinpalvelun kehittäminen sekä digiosaamisen vahvistaminen - Asiakaslähtöiset ja palvelumuotoillut digipalvelut - Asiakkaan itsensä tuottamien tietojen hyödyntäminen palveluissa ja sujuvat asiakkaan asiointiprosessit - Helpottaa yhteydenottoa ja puolesta asiointia - Laajentaa etä- ja kotikuntoutuksen toimintamallia	- Kehitetään ja jalkautetaan matalankynnyksen ikäihmisten digipalveluja (ml. chat, chatbot, sähköinen ajanvaraus, etä vastaanotot ja oma olo), ja puhelinpalvelua ikäihmisille - Suunnitellaan ja käynnistetään ikäihmisten digituen ja digiosaamista vahvistavan ohjauksen toimintamalli - Omaolo-palvelun ja Omakanta-palvelun käyttö ja hyödyntäminen osana asiointiprosesseja - Jatkokehitetään etäkuntoutuksen ja tehostetun kotikuntoutuksen konseptia 2024-2025 - Toimintamalli virkailija-avusteisen puolesta asiointin valtuutukseen, kansallisesti kehitettävän materiaalin pohjalta	- Käytössä ikäihmisten digituki -malli, joka on yhdistetty osaksi ikäihmisten olohuone -konseptia - Digiagentti -toiminta ja digiosaamisen vahvistamisen -toimintamalli on käytössä - Matalan kynnyksen yhteydenottokanavat esim. Chat ja tekstiviestipalvelut on käytössä - Omaolo- ja Omakanta-palveluiden käyttöä lisätään ja hyödynnetään osana asiointiprosesseja - Puolesta asiointin toimintamalli on käytössä - Etä- ja tehostetut kotiin vietävät kuntoutuspalvelut ovat laajentuneet
2023-2025	Omaishoitajien ohjaaminen ja kouluttaminen	Suunnitellaan ja käytetään omaishoitajien alueellinen ohjaus- ja koulutusmateriaali	Omaishoitajien alueellinen ohjaus- ja koulutusmateriaali on käytössä
	Sähköisen asiointin viestintä ja markkinointi	- Tiedotetaan sähköisen asiointin mahdollisuuksista asiakkaille ja tuotetaan viestintä- ja markkinointimateriaalia sekä järjestetään koulutusta järjestelmien käyttöönotosta - Toteutetaan sähköisen asiointin markkinointikampanja	- Sähköisen asiointin viestintä- ja markkinointimateriaalia on tuotettu asiakkaille ja ammattilaisille - Sähköisen asiointijärjestelmien koulutus on toteutettu - Sähköisen asiointin markkinointikampanja on toteutettu

Työpaketin 4 mittarit: THL seuraamat tilastot: raportoinnin mittarit (vuosittain) AVOHILMO, tilastoja kerättävistä käyttäjämääristä palveluittain/kuukausi (sisältäen digitaaliset palvelut), muun palvelutarpeen tarkastelu(päivystys/kiirevastaanotto, vuodeosastohoidon tarve), asiakaspalaute, Kuntoutusmäärien palautuminen koronapandemiaa edeltäneelle tasolla. Etäkuntoutusmäärien lisääntyminen.

Investointi 1, Työpaketti 4 – Pitkääikaissairaat

Kehittämistoimilla; uusilla toimintamalleilla, digitaalisilla ratkaisulla, hoidon suunnitelmallisuudella, ennaltaehkäisyllä ja moniammatillisella yhteistyöllä, tavoitellaan koronasta aiheutuneen hoitovelan purkamista, hoitotasapainon saavuttamista, hoitoon pääsyn nopeutumista toimintaa sujuvoittaen, sekä sote-uudistuksen ja hoitotakuun toteutumisen edistämistä. Kehittämistyössä hyödynnetään olemassa olevia käytäntöjä, toimintamalleja, hoitopolkuja ja digitaalisia ratkaisuja, niitä tarvittaessa edelleen kehittämällä.

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2025	Asiantuntijaosaamisen ja ammattilaisten työnjaon optimaalinen hyödyntäminen pitkäaikaissairaiden hoidossa ja seurannassa • Hoitoon ja palveluun pääsyn parantaminen • Koronan aiheuttaman hoitovelan purkaminen • Pitkäaikaissairaiden ohjautuminen oikean asiantuntijan vastaanotolle (asiantuntijahoitajat, lääkkeenmääräämisosoikeuden omaavat hoitajat, suora-vastaanotto fysioterapeuttit)	Hyödynnetään asiantuntijaosaamista ja ammattilaisten työnjakoa optimaalisesti pitkäaikaissairaiden hoidossa ja seurannassa Käypähoito -suosituksia hyödyntäen • Selvitetään ja yhtenäistetään pitkäaikaissairaiden hoidontarpeen arviointia ja kontrollikäytäntöjä hyvinvointialueella • Selkiytetään asiantuntijahoitajien, lääkkeenmääräämisosoikeuden omaavien hoitajien ja suoravastaanotto fysioterapeuttien työnkuvia, osaamista ja koulutustarpeita • Otetaan käyttöön sähköinen ajanvaraus yllä mainituille asiantuntijoille • Otetaan käyttöön matalan kynnyksen yhteydenottokanavia esim. Chat ja tekstiviestipalvelu	Asiantuntijaosaamista optimaalisesti hyödyntävä työnjako/toimintamalli pitkäaikaissairaiden hoitoon ja seurantaan • Yhtenäiset kontrollikäytännöt koko hyvinvointialueella käytössä • Sähköinen ajanvaraus on käytössä • Matalan kynnyksen yhteydenottokanavat esim. Chat ja tekstiviestipalvelu ovat käytössä
2023-2025	Tunnistettujen, haavoittuvassa asemassa olevien pitkäaikaissairausryhmien hoitoprosessien/hoitopolkujen kehittäminen hoitoon pääsyn ja hoitotasapainon parantamiseksi • Yhtenäiset toimintamallit • Etäpalvelujen ym. Digiratkaisujen, kuten digitaalisten palveluiden sisällyttäminen palvelu- ja hoitopolkuihin • Perus- ja erityistason integroinnin vahvistaminen • Pitkäaikaissairauksien ja kuntoutustarpeen varhainen tunnistaminen • Ennaltaehkäisyn lisääminen esim. elintapaohjaukset • Pitkäaikaissairaiden suunnittelemattomien käyntien vähentäminen ja hoidon jatkuvuuden edistäminen • Kuntoutuksen integrointi hoitoon / palveluun • Asiakkaan itsensä tuottamien tietojen hyödyntäminen palveluissa ja sujuvat asiakkaan asiointiprosessit • Tiivis yhteistyö järjestöjen, yhdistysten ja oppilaitosten kanssa	• Yhtenäistetään, ja päivitetäänsekäkäyttöön otetaan valittujen (lähtötilanneselvityksessä esiin nousseiden) pitkäaikaissairausryhmien hoitopolut (hoito, omahoito ja konsultaatio) • Kehitetään sähköisiä palveluita (ml. chat, chatbot, sähköinen ajanvaraus, etävastanotot ja etädiagnostiikka) • Etäkonsultaatioiden lisääminen kaikissa ammattiryhmissä erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon, sosiaalihuollossa, erityistason etäkonsultaatiot • Palvelu- ja hoitoprosessien uudistamisen siten, että digitaaliset palvelut ovat osana prosesseja • Vahvistetaan perus- ja erityistason integrointia pitkäaikaissairaiden hoidossa Käypähoito -suositusten mukaisesti • Kartoitetaan ja käyttöön otetaan pitkäaikaissairauksien ja kuntoutuksen varhaisen tunnistamisen työkalut (esim. sähköiset terveystarkastukset ja seulonnat) • Lisätään ennaltaehkäisyä (esim. elintapaohjausvideot) • Lisätään hoitosuunnitelman käyttöä (sisältäen yhteyshenkilön määrittelyn) • Integroidaan kuntoutus hoitopolkuihin • Kehitetään ryhmä- ja etäkuntoutusta • Omaolo-palvelun ja Omakanta-palvelun käyttö ja hyödyntäminen osana asiointiprosesseja • Liitetään järjestöyhteistyö/vertaistuki pitkäaikaissairaiden hoitopolkuihin ja kehitetään yhteistyössä hoitopolkuja • Kehitetään asiakaslähtöistä ja palvelumuotoilua digiohjausta esim. ensitieto- ja elintapaohjausvideot • Ryhmäkäyntien kehittäminen ja jo käytössä olevien mallien käytön laajentaminen (esim. elintapaohjaus, ensitietotilaisuudet.) • Järjestetään koulutuksia toimintamalleista, joilla edistetään hoito-, palvelu- ja kuntoutuksen hoitamista mm. THL:n koordinaatio ja läpimurtovalmennukset käytännön toimijoille	• Päivitettyjen pitkäaikaissairausryhmien hoitopolut on / käyttöön otettu ja juurrutettu koko hyvinvointialueelle • Etävastanotot ovat käytössä • Perus- ja erityistason integrointi hoitopolkuihin on tehty • Pitkäaikaissairauksien ja kuntoutuksen varhaisen tunnistamisen työkalujen käyttöön otettu esim. sähköiset terveystarkastukset ja seulonnat • Elintapaohjauksen käsikirjan ja elintapaohjausvideon käyttöön otettu • Hoitosuunnitelman käyttöä on lisätty • Ryhmä- ja etäkuntoutuksen toimintamalli on kehitetty • Omaolo- ja Omakanta-palveluiden käyttöä lisätään ja hyödynnetään osana asiointiprosesseja • Tehdään yhteistyötä järjestöjen kanssa • Ensitieto- ja elintapaohjausvideot valituille pitkäaikaissairausryhmille on tehty • Ryhmätoimintoja on kehitetty vastaamaan pitkäaikaissairaiden tarpeita • Järjestetty koulutuksia henkilökunnalle erilaisista toimintamalleista mm. läpimurtovalmennuksia

	Sähköisen asioinnin viestintä ja markkinointi	• Tiedotetaan sähköisen asioinnin mahdollisuuksista asiakkaille ja tuotetaan viestintä- ja markkinointimateriaalia sekä järjestetään koulutusta järjestelmien käyttöönotosta • Toteutetaan sähköisen asioinnin markkinointikampanja	• Sähköisen asioinnin viestintä- ja markkinointimateriaalia on tuotettu asiakkaille ja ammattilaisille • Sähköisen asiointijärjestelmien koulutus on toteutettu • Sähköisen asioinnin markkinointikampanja on toteutettu
Työpakettin 5 mittarit: Hoitotakuun toteutuminen, Avohilmo, T3, asiakaspalautteet, THL seuraamat tilastot: raportoinnin mittarit (vuosittain), käyntimäärät (sisältäen digitaaliset palvelut), Muun palvelutarpeen tarkastelu (päivystys/kiirevastaanotto). Kuntoutusmäärien palautuminen koronapandemiaa edeltäneelle tasolla. Etäkuntoutusmäärien lisääntyminen.			

Investointi 1, Työpaketti 5: Vammaiset

Kehittämistoimilla on tarkoitus vastata koronapandemian myötä korostuneisiin vammaisten ongelma-alueisiin. Asumispalvelujen henkilöstön osaamista vahvistetaan ja asumisessa asiakkaiden muuttuneisiin tarpeisiin kehitetään tarpeen mukaisia digitaalisia ratkaisuja. Vammaispalvelun asiakasohjauksessa yhteistä toimintatapaa luodaan hyödyntäen asiakassegmentointia. Matalan kynnyksen toimintamalli tukee asiakkaiden varhaista tunnistamista, tilanteen arviointia ja riittävien palveluiden koordinoimista monialaisessa yhteistyössä. Toimintamalleissa etäpalveluilla ja digitaalisilla ratkaisuilla on tarkoitus parantaa sekä sujuvoittaa vammaisten palvelujen saatavuutta.

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2025	- Asumispalveluiden kehittäminen asiakaslähtöisesti ja vaikuttavuusperusteisesti - Koronan aiheuttaman palveluvelan purkaminen - Käyttöön otettavien digitaalisten palveluiden suunnittelu, jalkauttaminen kotona-asumisen tueksi ja tehostetun asumisen keventämiseksi (mm. etälääkäripalvelut) - Digitaaliset palvelut ovat saavutettavia ja ne parantavat vammaispalveluissa oikea-aikaiseen hoitoon ja palveluun pääsyä	- Matalan kynnyksen ja jalkautuvien palvelujen vahvistaminen, jotta tarpeisiin ja ongelmiin voidaan vastata nopeasti - Kehitetään asiakaslähtöistä digiohjausta asumispalveluihin kuten ensi-tietovideo. Ammattilaisten koulutus digipalveluissa ja vammaisten henkilöiden digituki palveluiden käytössä - Palveluntarpeenarvion yhtenäistäminen sähköisen toimintatavan avulla suunnitellaan ja pilotoidaan - Etävastaanotto ratkaisujen laajennus vammaispalveluun hoidon saatavuuden ja saavutettavuuden lisäämiseksi - Vertaistukipalvelujen suunnittelu kuntien, järjestöjen sekä kolmannen sektorin kanssa - Kehitetään vammaisille asiakkaille perus- ja erityispalvelut kattava monialainen toimintamalli, jossa hyödynnetään asiantuntija osaamista ja ammattilaisten työnjakoa optimaalisesti - Tukitoimintamallin vammaisten asiakkaiden ja ammattilaisten tukemiseen eri ympäristöissä	- Yhtenäiset digitaaliset toimintamallit on jalkautettu ja juurrutettu kotona asumisen tueksi. Etävastaanotot ja muut digitaaliset palvelut ovat käytössä - Matalan kynnyksen toimintamalli, joka on käytössä - Asumisen ensi-tietovideo on toteutettu - Vammaispalvelussa on toimintamalli kunnan ja kolmannen sektorin yhteistyökumppanien kanssa toimimiselle
2023-2025	Asiakkuussegmentoinnin käyttöönoton suunnittelu asiakasohjauksessa ja käyttöönoton juurruttaminen Asiakkuussegmentoinnissa hyödynnetään sähköistä välinettä	- Asiakkuussegmentoinnissa hyödynnetään itsearviointia ja sähköinen väline on käytössä kuten Suuntima - Yhteensovitettua asiakas- ja palveluohjauksen juurruttaminen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankkeen päätyttyä - Toimintamalli virkailija-avusteisen puolesta asioinnin valtuutukseen, kansallisesti kehitettävän materiaalin pohjalta	- Asiakasohjauksen toimintamalli edistää asiakkaiden oikea-aikaista ja oikeaan palveluun pääsyä - Puolesta asioinnin toimintamalli on käytössä
	Sähköisen asioinnin viestintä ja markkinointi	- Tiedotetaan sähköisen asioinnin mahdollisuuksista asiakkaille ja tuotetaan viestintä- ja markkinointimateriaalia sekä järjestetään koulutusta järjestelmien käyttöönotosta - Toteutetaan sähköisen asioinnin markkinointikampanja	- Sähköisen asioinnin viestintä- ja markkinointimateriaalia on tuotettu asiakkaille ja ammattilaisille - Sähköisen asiointijärjestelmien koulutus on toteutettu - Sähköisen asioinnin markkinointikampanja on toteutettu

Työpaketin 6 mittarit: Asiakaspalaute, digitaalisten palvelujen käyttömäärät vammaispalveluissa, THL vuosiraportti/mittari, asiakkuusraatien ja vammaisneuvostojen palaute

1b) Erikseen määriteltyjen digitaalisten toimintamallinen käyttöönotto ja jalkauttaminen

Investointi 1b, Työpaketti 6: Erikseen määriteltyjen digitaalisten toimintamallinen käyttöönotto ja jalkauttaminen

Sähköisten asiointipalveluiden tarjontaa ja monikanavaisuutta lisätään ja hyvinvointialueen sähköisiä palveluiden yhtenäistämistä jatketaan siten, että palveluiden saatavuudessa ei ole eroja esimerkiksi asuinpaikasta riippuen. Etelä-Pohjanmaalla käytetään kansallisesti toiseksi vähiten sähköisiä palveluita. Palveluun ja hoitoon pääsyn sekä saatavuuden parantamisen tavoitteet koskevat kaikkia kohderyhmiä.

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2024	Videoasioinnin käyttöönoton laajentaminen (ninchat-järjestelmä)	- Käyttöön otetaan ja laajennetaan videoasiointi järjestelmän käyttöä hyvinvointialueen palveluihin (etä vastaanotto, etä palvelukäynti, etäkuntoutus, etäryhmäkäynnit, etäkonsultaatiot yms.) - Toteutetaan integraatiot aptj-järjestelmiin, sähköiseen ajanvaraukseen ja sähköiselle asiointialustalle siten, että linkki videoasiointiin liittymiseksi on tietoturvalisesti ja helposti saatavilla sekä ammattilaisille että asiakkaille	- Videoasioinnin järjestelmä on käyttöönotettu laajasti hyvinvointialueen palveluissa - Integraatiot hyvinvointialueen aptj-järjestelmiin ja tarvittaviin sähköisen asioinnin järjestelmiin esim. sähköiseen ajanvaraukseen ja sähköiseen asiointialustaan
2023-2025	Omaolon käytön laajentaminen ja kehitys	- Toteutetaan integraatiot hyvinvointialueen sähköisen ajanvarauksen järjestelmiin, että Omaolon arvioiden perusteella asukas pääsee tarvittaessa siirtymään suoraan ajanvaraukseen - Toteutetaan integraatiot muihin hyvinvointialueen sähköisen asioinnin järjestelmiin, kuten esim. chattiin ja sähköiseen asiointialustaan. - Käyttöön otetaan Omaolon palvelut laajasti esim. palveluarviot, tarkastukset, valmennukset ja lomakkeet	- Integraatiot Omaolon ja hyvinvointialueen sähköisen ajanvarauksen välillä on toteutettu - Integraatiot muihin hyvinvointialueen sähköisen asioinnin järjestelmiin, kuten esim. chattiin ja sähköiseen asiointialustaan on toteutettu - Omaolon palvelut ovat laajamittaisesti alueella käytössä ja yhdistettynä ammattilaisten prosesseihin
2023-2024	Etäpalvelu toiminnan aloitus sekä chat ja chatbot laajentaminen	- Chat ja chatbot -järjestelmän taustatöiden tekeminen käytön laajentamiseksi hyvinvointialueella - Chatbotin sisällön tuottaminen ja integroiminen paikallisiin ja kansallisiin olemassa oleviin tietosisäلتöihin - Chatbotiin tehdään käännöstyöt ruotsiksi ja englanniksi - Käyttöön otetaan etäpalvelu toimintaan liittyvät sähköiset välineet - Integroidaan chatbot sote-bottiverkostoon, että jo bottiverkostolle opetetut tiedot ovat hyvinvointialueen chatbotin käytettävissä. Integraatioiden toteutus esimerkiksi Mielenterveystalon Milliin ja Kellan Kelpo-bottiin	- Etäpalvelu toiminnat palvelevat asukkaita hyvinvointialueen laajuisesti - Chat ja chatbottiin liittyvät integraatiot on toteutettu - Chatbot palvelee suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi - Chatbotin tietosisältö on riittävä palvelemaan hyvinvointialueen asukkaita ja chatbotille on opetettu laaja tietosisältö ennaltaehkäisevistä palveluista ja hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen neuvoista
2023-2025	Sähköisen perhekeskuksen käyttöönotto ja kehittämistyö DigiFinlandin koordinoimana	- Sähköisen perhekeskuksen integrointi alueen sähköisiin palveluihin - Sähköisen perhekeskuksen testaukset ja pilotoinnit - Hyvinvointialueen palveluvarantotietojen yhteensopivuuden varmistaminen ja tarvittaessa tietojen täydentäminen sähköiseen perhekeskuksen palveluohjaukseen - Järjestöjen tukeminen palveluvarantotietojen kirjaamisessa digiagentin avulla - Viestinnän ja yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen lapsiperhepalveluiden, kuntatoimijoiden ja 3. sektorin välillä	- Sähköinen perhekeskus on otettu käyttöön alueella - Sähköisen perhekeskuksen käyttöönotosta viestitään laajasti ja monikanavaisesti hyvinvointialueella

Työpaketin 1B mittarit: Sähköisen perhekeskuksen käyttäjämäärät, käyttökokemuksen kartoitus sähköistä perhekeskusta käyttäneille asiakkaille ja ammattilaisille. Asiakaspalaute, käyttömäärät sähköisessä asiointissa, . Chatbot osuus ratkaistuista keskusteluista on 75 % (Chatbotin tilastot), chatbotin aiheiden määrä 1000, ammattilaischatin kävijämäärät, kestot, jonotusajat, tunnistautumiset.

Investointi 2: Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista

Investointi 2, Työpaketti 7: Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista

Tavoitteena osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta kehitetään ja otetaan käyttöön monialaisten palvelujen (mukaan lukien sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelut sekä kulttuuri-, liikunta- ja luontoon liittyvät) integroidut toimintamallit ja digitaaliset palvelut. Lisäksi osallistutaan kansalliseen määrittelytyöhön ja tiedonkeruuseen THL koordinoimana. Palvelukonseptin pilotointi ja käyttöönotto toteutetaan alueella laaja-alaisesti hankkeessa tunnistetuille kohderyhmille vuosina 2023-2025.

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2025 Tarkennettu aikataulu alapuolella	- Kehittää ja ottaa käyttöön monialainen palvelukonsepti - Osallistua kansalliseen määrittelytyöhön ja tiedonkeruuseen (THL:n koordinoima) - Luoda monialainen digitaalinen palvelutarjotin sekä alueelliset palvelutarjottimet sekä työkalut ja toimintamalli, joiden avulla sosiaali- ja terveydenhuollon ammatillaiset pystyvät ohjaamaan asiakkaita (erityisesti haavoittuvassa asemassa olevat) näiden palveluiden ja toimintojen piiriin - Kohderyhminä hankkeessa tunnistetut kohderyhmät pois lukien alaikäisten palvelut huomioiden päällekkäisyys sähköisen perhekeskuksen kanssa - Tukea ammatillaisen palveluohjauksen toimintamallin juurruttamista ja käyttöönottoa koulutuksilla ja koulutusmateriaalilla - Tukea ja mahdollistaa tunnistettujen heikossa asemassa olevien kohderyhmien hakeutumista ja ohjautumista palveluihin viestintäkampanjalla - Tavoitteena nykyisen hajallaan olevan ja vaikeasti löydettyjen palvelutarjonnan yhteen kokoaminen samaan sähköiseen palvelutarjottimeen - Edistetään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia kokonaisvaltaisesti yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon, sivistystoimen kanssa, elintapaohjausta painottaen - Edistää matalankynnyksen ryhmäpalveluiden toimintamallia	- Tuotetaan aluehankkeiden, THL:n ja muiden kansallisten toimijoiden yhteistyönä monialainen palvelukonseptin kansallinen kuvaus - Toteutetaan yhteisen määrittelyn pohjalta monialaiset (ml. sosiaali- ja terveyspalvelut, kulttuuri-, liikunta- ja luontopalvelut) alueelliset palvelutarjottimet - Otetaan käyttöön digitaaliset alueelliset palvelutarjottimet kansallisesti kehitettyjen ratkaisujen tuella (investointi 4 tuella) - Luodaan ja pilotoidaan alueellinen toimintamalli, jonka avulla sosiaali- ja terveydenhuollon ammatillaiset pystyvät ohjaamaan asiakkaita monialaisten palveluiden ja toimintojen piiriin. Toimintamallin luomisessa hyödynnetään Hyvinvointilähete-toimintamallia. Pilotointi toteutetaan kohderyhmä kerrallaan - Tuetaan toimintamallin käyttöönottoa ja juurruttamista kouluttamalla sote-henkilöstöä. - Tuetaan asiakkaiden ohjautumista hyte-palveluihin toteuttamalla viestintäkampanja sosiaalisen markkinoinnin menetelmin - Otetaan alueella käyttöön kansallisesti toteutettuja hyvinvointia ja terveyttä edistäviä digitaalisia palveluita kuten hyvinvointitarkastuksia tai itsehoidon välineitä (ml. mielenterveyden edistäminen) (investoinnin 4 tuella) - Tehdään yhteistyötä järjestöjen ja kuntien sekä kohderyhmien kanssa palvelutarjottimien koostamiseksi ja asiakasohjaustoimintamallin kehittämisessä. Pilotointi toteutetaan yhdyspintasuunnittelijan toimintamallilla - Hyödynnetään palvelumuotoilua hyte-konseptin kehittämisessä (ml. asiakaspersoonat, toimintamalli) - Osallistetaan kohderyhmiä hyte-palvelukonseptin palvelumuotoiluprosessissa - Vahvistetaan kouluterveydenhuollon, neuvolan ja sivistystoimen rooleja ja toimintatapoja lasten ja nuorten elintapaohjauksessa sekä lisätään asukastason viestintää - Otetaan käyttöön valtakunnallinen toimintamalli kuten "Arkeen voimaa" valituille pitkäaikaissairaille tai niiden riskissä oleville henkilöille	- Monialainen hyte-palvelukonseptin kansallinen kuvaus - Alueelliset palvelutarjottimet määrittely ja koottu kohdetyhmittäin yhteistyössä kuntien, järjestöjen ja sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa - Digitaalinen hyte-palvelutarjotin käytössä kansallisten ratkaisujen tuella - Toimintamalli sote-henkilöstölle palveluohjaukseen luotu, pilotoitu ja käytössä eri kohdetyhmille - Sote-henkilöstölle suunnattu palvelumuotoilu koulutusmateriaali luotu ja koulutukset toteutettu toimintamallin juurruttamiseksi - Viestintäkampanja ja sen toteutus eri kohderyhmille hyödyntäen sähköistä alustaa ja monipuolisia markkinointimateriaaleja toteutettu - Kansalliset digitaaliset hyvinvointia ja terveyttä edistävät palvelut käytössä, kuten hyvinvointitarkastus tai itsehoidon välineet (ml. mielenterveyden edistäminen) - Yhdyspintasuunnittelijan toimintamalli on vahvistanut yhteistyötä kolmannen sektorin ja yritysten kanssa monialaisen yhteistyön edistämiseksi - Palvelumuotoilua hyödynnetty palvelukonseptin kehittämisessä sekä kohderyhmiä osallistettu palvelumuotoiluun liittyvissä työpajoissa - Alueellinen elintapaohjauksen toimintamalli on otettu käyttöön - Alueella on otettu käyttöön uusi ryhmätoimintamalli, tukemaan ennaltaehkäisyä ja hyvinvointia
Aikataulu: - Monialainen palvelukonseptin kansallinen kuvaus Q2/2023 mennessä, monialaisten palveluiden integroidut toimintamallit ja digitaaliset palvelut käytössä Q4/2024 mennessä, käyttöönoton laajennukset Q4/2025 - Palvelutarjottimien koonnit ja palveluohjaustoimintamallin kehittäminen ja pilotointi alueella vuosina 2023-2024 kohdetyhmittäin (ml. sote-, liikunta-, luonto-, ja kulttuuripalvelut). Palvelutarjottimen ja toimintamallin laajennukset Q4/25 mennessä - nuoret aikuiset, palveluohjaustoimintamallin pilotti Q4/23 mennessä, toimintamallin laajennukset Q4/25 mennessä - Pitkäaikaissairaat ja iäkkäät, sekä vammaiset palveluohjaustoimintamallin pilotti Q4/24 mennessä, toimintamallin laajennukset Q4/25 mennessä			
Työpaketin 8 mittarit: Monialaisten palvelujen (mukaan lukien sosiaali- terveydenhuoltopalvelut sekä kulttuuri-, liikunta- ja luontoon liittyvät palvelut) integroidut toimintamallit ja digitaaliset palvelut hyvinvointialueella (kvartaali 4 / 2024 mennessä) käytössä/ei käytössä			

4.2.2 Investointi 3: Vahvistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta

Investointi 3, Työpaketti 8: Kirjaamiskäytänteiden kehittäminen

Hyvinvointialueilla on otettu käyttöön kansallisia kirjaamisen ohjeita. Organisaatioiden kirjaamiskäytäntöjen kehittämisellä tavoitellaan tiedontuotannon yhdenmukaistamista, joka yhtenäistää toimintakäytäntöjä asiakkaiden palveluissa ja näin mahdollistaa myös vertailukelpoisen tiedon tuottamisen toisiokäyttöön, kuten johtamis- ja tutkimustarkoituksiin.

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2025	Tavoitteena on kansallisen kirjaamisohjeiden laajamittainen käyttöönotto hyvinvointialueilla ja erityisesti hoitotakuun seurannan vaatiman kirjaamisen yhtenäistämässä	- Palkataan alueelle kirjaamiskoordinaattori v.2023-2025 - Hyvinvointialueitasoisen kirjaamisen koulutusrakennetta kehitetään - Terveydenhuollon kirjaamisen yhtenäisyys varmistetaan - Sosiaalihuollon kirjaamiskäytäntöjen kehittämisessä tehdään yhteistyötä SonetBotnian kanssa - Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue sitoutuu yhteiseen THL:n kirjaamisen kehittämistä edistävään verkostoon, josta on tarkoitus muodostaa pysyvä rakenne - Keskeisessä roolissa ovat kansalliset kirjaamisohjeet, joita tulee soveltaa sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa. Kansallisista ohjeista ja kirjaamisen kehittämisen koordinaatiosta vastaa THL	- Alueella tuotetaan vertailukelpoista tiedon tuottamista toisiokäyttöön mm. johtamis- ja tutkimustarkoituksiin - Tuotoksena on kansallisen kirjaamisohjeiden laajamittainen käyttöönotto hyvinvointialueella ja erityisesti hoitotakuun seurannan vaatiman kirjaamisen yhtenäistämisen
Työpaketin 9 mittarit: Avohilmo -tiedot ovat reaaliajassa hyvän kirjauksen johdosta.			

Investointi 3, Työpaketti 9: Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2024-2025	Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin malli on koekäytetty ja sen pohjalta vaikiinutettu osaksi kansallista ja alueellista tietotuotantoa	- Osallistutaan THL:n koordinoiman kansallisen rakenteellisen sosiaalityön verkoston toimintaan, kansallisen mallin kokeiluun alueella sekä valtakunnalliseen ja hyvinvointialueiden väliseen yhteistyöhön. - Osallistutaan rakenteellisen sosiaalityön kehittämissuunnitelman mallipohjan kehittämiseen, jatkokehittämällä alueella toteutettua sosiaalisen raportoinnin työkalua ja toimintamallia. Toimintamallissa, kuvataan miten rakenteellisen sosiaalityön keinoin tuotettua tietoa hyödynnetään sosiaalihuollon kehittämisessä, tietojohtamisessa ja osana johtamiskäytäntöjä. - Kartoitetaan alueellisesti, miten työnteekijöiden ja asiakkaiden kokemustieto ja ilmiötieto sekä sosiaaliasiameselvityksen kautta välittyvä tieto on yhdistettävissä kehitettävään malliin ATJ, -tietojohtamisjärjestelmät ja muut keskeiset tiedonkeruukanavat huomioiden.	- Etelä-Pohjanmaalla käytössä ollut sosiaalisen raportoinnin malli on yhdenmukaistettu kansalliseen malliin ja se on koekäytetty Etelä-Pohjanmaalla. Etelä-Pohjanmaan alueen toteuttamissuunnitelma on laadittu ja käyttöönotto on aikataulutettu. - THL kehittämä kansallisen rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin malli on käytössä hyvinvointialueella

		• Etelä- Pohjanmaan alueelta on osallistuja Tu-levaisuuden sote-keskus -hankkeesta kehittä-jäverkostossa. TSK-hankkeen päätyttyä raken-teellisen sosiaalityön raportoinnin kehittämi-nen jatkuu Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa -hank-keessa	
Työpaketin 10 mittarit: Kansallinen rakenteellinen sosiaalityön raportoinnin malli on kehitetty ja käytössä alueella			

Investointi 3, Työpaketti 10: Kansallisen vaikuttavuuskeskuksen pilotointi

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2025	Kansallisen vaikuttavuuskeskuksen toi-mintamallia on pilotoitu ja sen aikana on tuotettu järjestämistehtävää tukevaa uutta vaikuttavuustietoa. Vaikuttavuusperusteisuuden edistä-miseksi rahoitetaan kansallisen vaikutta-vuuskeskuksen pilotointia. Tavoitteena on alueiden yhteinen, verkostomaisesti toimiva vaikuttavuutta edistävä toiminto Helsingin yliopiston ja Itä-Suomen yli-opiston elokuussa 2021 julkaiseman sel-vityksen pohjalta.	• Vaikuttavuuskeskuksen pilotointi toteutetaan niiden hyvinvointialueiden yhteistyönä, joiden alueella sijaitsee yliopistollinen sairaala. Alueet ovat keskenään sopineet pilottialueeksi Pirkanmaan hyvinvointialueen, jota Etelä-Poh-janmaan hyvinvointialue tukee.	• Pirkanmaan hyvinvointialueella pilotoi-daan vaikuttavuuskeskus.
Työpaketin 12 mittarit: Onko pilotointi toteutunut kyllä/ei			

4.2.3 Investointi 4: Otetaan käyttöön hoitotakuuta edistävät palvelumuotoillut digitaaliset innovaatiot

Investointi 4 tavoitteena on, että osuus sosiaali- ja terveydenhuollon (vähintään 20-vuotiaiden) kon-takteista, jotka hoidetaan etänä sähköisin välinein lisääntyy. Etelä-Pohjanmaalla asioidaan sähköisesti THL:n tekemän Finsote-tutkimuksen mukaan maan toiseksi vähiten (13,7%). Tarvetta digitaalisille ja sähköisille palveluille on ja niiden avulla on mahdollista lisätä sähköistä asiointia. Tähän lähtötilantee-seen hankkeella on hyvät mahdollisuudet vaikuttaa. Alueen nykytilan kartoituksessa digitaalisista pal-veluista tuli esiin, että alueella on jonkin verran käytössä erilaisia sähköisiä asiointipalveluita ja niiden käyttö vaihtelee eri alueiden kesken. Kokonaisuudessa Etelä- Pohjanmaalla käytetään vähän sähköi-siä palveluita. Kypsyystason arviointiprosessi on vielä kesken, THL:n työpajat ovat vasta 13.10.2022. Alustava arvio kypsyystasosta tuo esiin vähäiset sähköisten palveluiden mahdollisuudet sekä alueiden eritasoiset sähköiset palvelut.

Välitavoite on 30 % kontakteista hoidetaan etänä Q4/2023 loppuun mennessä.

Lopputavoite on, että 35 % kontakteista hoidetaan etänä vuoden 9/2024-2/2025 mennessä.

Investointi 4, Työpaketti 11: Kansalaisen digitaaliset palvelut

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023–2025	Hyvinvointialueella on käytössä yhtenäisen asiakaspalautejärjestelmä ja yhtenäinen tapa kerätä asiakaspalautetta	- Kansalliseen THL:n työryhmään osallistuminen: hyvinvointialue osallistuu mittareiden jatkokehitykseen ja pilotointiin sekä kansallisen jatkuvan kehityksen toimintamallin luontiin - Datan keruu-, käsittely- ja raportointiratkaisua hahmotellaan yhdessä hyvinvointialueiden, DigiFinland Oy:n ja THL:n kesken - Määritellään tekstiviestiherätepalvelun toiminnallisuus ja kehitetään sekä hankitaan palvelu, jonka avulla asiakkaat saavat tekstiviestitse pyynnön palautteen antamisesta - Tekstiviestiherätepalvelun integroiminen asiakaspalautejärjestelmään - Integroidaan asiakaspalautejärjestelmä tarpeiden mukaisesti sähköisen asiointin järjestelmiin	- On osallistuttu kansallisiin työryhmiin - Asiakkailla on mahdollisuus antaa palautetta yhtenevällä tavalla ja kansallisesti sovitulla mittareilla - Asiakaspalautejärjestelmä on selkeästi ja helposti asiakkaiden saatavilla - Asiakaspalautejärjestelmään integroitu tekstiviestiherätepalvelu - Tarpeen mukaiset integraatiot asiakaspalautejärjestelmän ja sähköisen asiointin järjestelmien välillä on toteutettu
2023–2025	- Sähköinen ajanvaraus on mahdollisimman laajassa käytössä kansallisten määrittelyjen mukaisesti - Käyttöönotto hyvinvointialueen palveluissa, joissa ei tarvitse tehdä hoidon- tai palvelutarpeen arviointia - Kansalaisilla on jatkossa mahdollista asioida entistä monipuolisemmin terveyden- ja sosiaalihuollon sekä pelastuslaitoksen ammattilaisten kanssa	- Sähköisen ajanvarauksen käyttöönotto - Käyttöön otetaan sähköisen ajanvarauksen järjestelmät (2 kpl) hyvinvointialueen palveluissa - Toteutetaan integraatiot tarvittaviin sähköisen asiointin järjestelmiin, kuten videoasiointiin ja sähköiseen asiointialustaan	- Toteutettu integraatiot tarvittaviin sähköisen asiointin järjestelmiin - Sähköinen ajanvaraus on käytössä kansallisen määrittelyn mukaisesti - Sähköisen ajanvarauksen käyttö on lisääntynyt ja se mahdollistaa kansalaisen osallisuuden asiakasprosessiinsa - Kansallisessa yhteistyössä THL:n koordinoimana tuotetaan sosiaalihuollon sähköisen ajanvarauksen määrittelyt ja toimintamallit
2023–2025	- Edistetään palveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta kehittämällä ja ottamalla käyttöön kansalaisille suunnattuja etäpalveluita - Monialainen palvelutarjonta lisääntyy ja asiakkaiden käytössä on monialaisia sähköisiä palveluita - Kehitetään asiakkaiden etäpalveluita mielenterveyspalvelut mukaan lukien	Otetaan käyttöön laajasti kaikissa palveluissa chat, chatbot, etävastaanotto, Omaolo, Omakanta, sähköiset ajanvaraukset ja Suuntima	- Sosiaali- ja terveydenhuollon kontaktit etänä sähköisin välinein lisääntyvät, alueella saavutetaan 35 % asiointi sähköisin välinein - Matalan kynnyksen palvelut sähköisinä lisääntyvät ja hoitoon pääsyn nopeutuu
2023–2025	Digitaalinen Hyte-palvelutarjotin	Digitaalisen Hyte-palvelutarjottimen, asiakkaan digitaalisen työkalun käyttöönotto	Digitaalinen Hyte-palvelutarjotin otettu käyttöön
2023–2025	- Tehdään laajaa yhteistyötä järjestöjen kanssa - Järjestöjen tarjoamia digitaalisia palveluja hyödynnetään osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ja sote-palvelujärjestelmää	- Yhteistyön tekeminen järjestöjen kanssa digitaalisten vertaistukipalveluiden osalta - Järjestöjen kanssa yhteistyönä koulutetaan asiakkaita sähköisten palveluiden käyttöön - Digiagentti toimii ja järjestöjen ja sote-palveluiden yhteistyön kehittäjänä	- Asiakkailla tarjolla digitaalista tukea järjestöyhteistyössä - Järjestöjen tarjoamien digitaalisten vertaistukipalveluiden laaja hyödyntäminen alueella - Digiagenttitoiminta käytössä
2023–2025	- Sähköisen asiointialustan tavoite on koota hyvinvointialueella käytössä olevat (paikalliset ja kansalliset) sähköisen asiointin palvelut kansalaiselle yhteen palvelukanavaan - Asiointialustaa tarjotaan myös mobiililsovelluksena - Asiointialustalla parannetaan sähköisen asiointin helppokäyttöisyyttä, käyttäjätävällisyyttä, löydettävyyttä ja saavutettavuutta	- Sähköisen asiointialustan (sisältäen mobiililsovelluksen) käyttöönotto ja jatkuva kehitys hyvinvointialueella tehdyn suunnitelman mukaisesti - Asiointialustassa on huomioitu kieliversiot ja selkokieliisyys - Asiointialustaan tehdään integraatiot paikallisista ja kansallisista sähköisen asiointin palveluista ja erillisjärjestelmistä sekä taustajärjestelmistä - Mobiililsovelluksen käyttöönotto ja kehitys	- Sähköinen asiointialusta (sisältää myös mobiililsovelluksen) on käyttöönotettu hyvinvointialueella - Hankitaan asiointialustaan kieliversiot käännöstyönä ja selkokieliisyys - Sähköiseen asiointialustaan on tehty tarvittavat integraatiot - Analytiikka-, eväste- ja saavutettavuuspalvelut on käyttöönotettu sähköisellä asiointialustalla - Sähköisen asiointialustan laatu ja käytettävyyden tavoitteiden mukainen

• Asiointialusta tukee digitaalisten palveluiden kestävä kehitystä • Otetaan käyttöön saavutettavuuden monitorointityökalu	• Käyttöön otetaan sähköisellä asiointialustalla analytiikka-, eväste- ja saavutettavuuspalvelut • Toteutetaan tarpeen mukaan käytettävyyssuoritusarviointia. Lisäksi digitaalisten palveluiden arviointiin ja kehittämisen tueksi työkalu mittaamaan palvelukokonaisuuden käyttöä. Mittareiden määrittäminen perustuen hyvinvointialueen strategioihin • Työkalu digitaalisten palveluiden tietoturvaan ja tietosuojaan	• Ajantasainen tietoturva ja -suoja sähköisen asioinnin palveluissa on käytössä
---	--	---

Työpaketti 13 mittarit: 35 % kontakteista hoidetaan etänä sähköisin välinein 9/2024-2/2025, tieto saadaan hyvinvointialueen käyntitilastoista. Sähköisten palveluiden lisäämisellä ja käyttöön otolla pyritään siihen, että 80 % kiireettömistä vastaanotoista toteutuu 7 vrk:n sisällä yhteydenotosta (Avohilmo). Asiakaspalaute määrät.

Investointi 4, Työpaketti 12: Ammattilaisten digitaaliset järjestelmät

Alkatau	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2025	• Ammattilaisten toimintamallit on rakennettu huomioiden digitaalisten ja etätyövälineiden käyttö • Kansalaisten palveluiden saatavuus ja saavutettavuus paranevat, kun ammattilaisilla on käytettävät digitaaliset työvälineet • Etänä sähköisin välinein hoidettavat kontaktit lisääntyvät • Konsultaatiokäytäntöjen monipuolistuminen • Ammattilaisten työnkuvan monipuolistuminen • Matalan kynnyksen palveluiden lisääminen • Parempi tieto ja vaikutusmahdollisuus tuotantoon sekä automatiikan hyödyntäminen	• Edistetään digitaalisten palvelujen käyttöönottoa osana palveluprosesseja palveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden sekä sähköisesti hoidettujen kontaktien lisäämiseksi • Sähköisen terveystarkastuksen toimintamallin suunnittelu • Ammattilaisten välisten etäkonsultaation uusien teknisten ratkaisujen käyttöönotto hyvinvointialueella, konsultaatiokäytäntöjen monipuolistuminen • Asiakas- ja palveluohjauksen toimintamallien yhtenäistäminen ja digitaalisten ratkaisujen yhteen toimivuus alueella • Tiimivastaanotot • Etädiagnostiikan kehittäminen • Ammattilaisten kouluttaminen digitaalisten palveluiden käyttöön • Digitaalisten välineiden käytön tukea vahvistetaan digiagenttitoiminnalla • Etävastaanottojen käyttöönotto/laajentaminen, edetään vaiheittain • Ammattilaisten työnkuvan monipuolistuminen • Uusia matalan kynnyksen digitaalisia välineitä otetaan käyttöön	• Ammattilaisten käytössä Hyvinvointialueella yhtenäisiä, moniammatillisia, digitaalisia välineitä sisältäviä toimintamalleja osana palveluprosesseja • Ammattilaisten käytössä on sähköisen terveystarkastuksen toimintamalli osana ennaltaehkäisevää toimintaa • Ammattilaisten käytössä toimivat, tietoturvalliset digitaaliset työvälineet • Tiimivastaanotot (monialaisia vastaanottoja, ajanvarausmahdollisuus yhteistapaamisille/asiakastapaamisissa useita ammattilaisia) • Alueella yhtenäinen asiakas- ja palveluohjauksen toimintamalli • Asiakas- ja palveluohjaukseen liittyvä matalan kynnyksen digitaalinen palvelutarjoitin asiakkaille sekä ammattilaisten käyttöön (lapset, nuoret, aikuiset, ikäihmiset, vammaiset)
2023-2025	• Asiakas- ja palveluohjauksen toimintamallien yhtenäistäminen ja digitaalisten ratkaisujen yhteen toimivuus	• Asiakkuussegmentoinnin (Suuntiman) jatkokehittäminen yhteistyössä kansallisen kehittämisen ja Digi Finlandin kanssa ja asiakassegmentointi välineen juurruttaminen	• Asiakkuussegmentoinnin (Suuntiman) käyttö on vakiintunutta eri palveluissa

Työpaketti 14 mittarit: Hyvinvointialueen tilastot: Etävastaanottojen määrä, etäkonsultaatioiden määrä. Sähköisen asioinnin käyttöaste. Suuntiman käyttöaste.

Investointi 4, Työpaketti 13: Uudet Digitaaliset innovaatiot

Aikataulu	Tavoitteet	Toimenpiteet	Tuotokset
2023-2025	• Palvelut asiakaslähtöisesti, hoidon tarpeen arvioon perustuen, koordinoitusti ja kotona pärjäämistä tukien 24/7 • Resurssit on kohdennettu asiakaslähtöisesti, kustannustehokkaasti ja oikea-aikaisesti. • Yhden yhteydenoton periaate toteutuu asiakkaalle ja ammattilaiselle	• Sote-tike hankkeen jatkona valvomon suunnittelu ja toimeenpano laajentaminen. • Valvomon rakentaminen ja tarvittavien digitaalisten välineiden käyttöönotto. Sisältäen seuraavat toimenpiteet ja niihin tarvittavat järjestelmät: • Asiakastiedon hallintajärjestelmä tukee:asiakaspaiikatiedot/vuodeosastotiedot, asiakkaan taustatiedot (hoidon rajaukset, hoitotahto, omaishoitajuus), riskitiedot, olevat ja tulevat palvelut/hoidot, hoitojakso, päivystyskäynnit, ennakoidut hoitosuunnitelmat, toimintakyky (RAL), apuvälineet, lausunnot, päätökset • Toiminnanohjaus rakentuu tarvittavien prosessien osalta: määritellyt sähköiset herätteet, määriteltujen prosessien käynnistäminen • Järjestelmät tukevat keskitettyä turvahälytysten vastaanottoa: tekoäly-sensorit,etäseuranta, turvajärjestelmät, sähkölukkojen etähallinta • Määritellyt tilannekuvat (kansalliset vaatimukset ja alueelliset vaatimukset huomioiden) tukevat toiminnan koordinoitua ja resurssien kohdentamista:tehtävien hallinta (tehtävien vastaanotto, käsittely ja välittäminen),työntekijöiden paikannus, työntekijöiden henkilöturva, asiakastieto kartalle (GPS-paikannus) • Vaiheittainen laajennus koko Hvan käyttöön. • Raportointi rakennetaan tukemaan toiminnan arviointia, kehittämistä ja johtamista • Järjestelmiin liittyvien määrittelyjen, hankintojen, kilpailutusten, käyttöönoton ja koulutusten suunnittelu ja toteutus	• SoTe-tike toimii 24/7/koko HVA:lla, valvomo käytössä. • Valvomo- toimintamallin digitaalinen ratkaisu on monistettavissa muiden alueiden käyttöön ja kaupallistettavissa. • Raportointi ja tilannekuvat täyttävät kansalliset ja alueelliset tarpeet sekä ne edistävät kansallista yhteneväisyyttä • Toiminta on kotiin vietäviä palveluita, hoidon saatavuus parantuu ja toiminnalla on huomattavia kustannusvaikutuksia ja mahdollisuuksia resurssien tehokkaaseen allokointiin • Pyörövi-ilmiot pystytään ottamaan hallintaan • Päivystyskäynnit, yhden yön sekä vuodeosastojaksot vähentyvät.
2023-2025	Digitaaliset kotiin vietävät palvelut • Tavoitteena on parantaa hyvinvointialueen asukkaiden mahdollisuuksia asua kotona digitaalisten palvelujen avulla. Kotona asumista tuetaan kotiin vietävillä turvalaitteilla ja -palveluilla, IoT-alustan käytöllä ja sen tekoälyominaisuuksilla, toimintakyvyn arviointityökaluilla ja kotihoidon ICR ratkaisulla.	• Hyvinvointimittareiden käyttö sekä hoidon tarpeen ennakoinnissa kotihoiton, etähoiton ja etäkuntoutuksen ICT-ratkaisujen laajentaminen koko alueelle • Laajennetaan IoT-alustan ja sen tekoälytoiminnallisuuksien käyttöä sekä integroidaan IoT-alustaan kotona käytössä olevia sensoreita ja laitteita. • Käyttöön otetaan lisää kotiin vietäviä laitteita, sensoreita ja etädiagnostiikkaa sekä laajennetaan olemassa olevien käyttöä. • Kotiin vietävien palvelujen tehostaminen ja asiakkaan toimintakyvyn arvioinnin lisääminen	• Kotiin vietäviä digitaalisia palveluja on lisääntyvästi käytössä, kuten etädiagnostiikan ja -hoidon ratkaisuja, IoT-alusta ja siihen liitettävät sensorit/laitteet. Lisäksi palveluja ja toimintakyvyn arviointia on tehostettu.
Työpaketin 16 mittarit: Kustannusvaikuttavuus, käyntimäärät, palvelu on toiminnassa koko hyvinvointialueella kyllä/ei.			

5 Vaikutukset ja vaikuttavuus

5.1 Vaikutukset ja vaikuttavuus päätavoitteittain

Vaikuttavuudella tarkoitetaan muutoksia, jotka hankkeen tavoitelluilla vaikutuksilla saadaan aikaan niiden toteutuessa. Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa -hankkeessa tavoitteena on purkaa koronapandemian aiheuttamaa hoito-, palvelu-, ja kuntoutusvelkaa, nopeuttaa hoitoon pääsyä ottamalla käyttöön uusia toimintatapoja ja edistää sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta. Tavoitteena on myös edistää ja laajentaa digitaalisten palveluiden käyttöönottoa ja käyttöä.

Vaikutukset näkyvät asiakasvirtauksen nopeutumisena, matalan kynnyksen palveluiden lisääntymisenä ja monikanavaisena palvelumallina. Hankkeen vaikuttavuus syntyy pitkällä aikavälillä näiden muutosten tuottamina terveyshyötyinä, hoidon saatavuuden ja saavutettavuuden parantumisena ja hoitotakuun toteutumisena. Hankkeen tuottamat vaikutukset ovat mitattavissa toteutuneista kiireettömän hoidon käynneistä, joissa saavutetaan 7 vuorokauden hoitotakuu (Avohilmo). Matalan kynnyksen palvelut ovat näkyviä ja asiakkaat ovat saaneet nopeampaa hoitoa ja erilaiset digitaaliset palvelut ovat käytössä muodostaen monikanavaisen palvelumallin. Hankkeen tavoitteille on asetettu mittarit, joilla hankkeen tuloksia ja vaikuttavuutta arvioidaan.

Lasten ja lapsiperheiden, nuorten sekä nuorten aikuisten osalta digitaalisten palveluiden käyttöönotto parantaa asiakaskokemusta. Sähköisen yhteydenoton mahdollisuus madaltaa kynnystä hakeutua esimerkiksi nuoren mielenterveys- tai suunterveyden palveluihin, joissa on todettu paikallisesti haasteita. Varhainen puuttuminen ja hoidon oikea-aikaisuus lisäävät hoidon vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta. Sähköisten palveluiden kautta myös ammattilaisten resurssit kohdentuvat välittömään potilastyöhön joko vastaanotolla tai sähköisesti esim. chatissä.

Pitkäaikaissairaiden hoidossa asiantuntijahoitajien ja erityistyöntekijöiden ammattitaidon kohdentaminen oikea-aikaisesti parantaa hoidon laatua ja kustannusvaikuttavuutta. Digitaalisten hoitopolkujen käyttöönottoaminen helpottaa potilaan ja ammattilaisen tiedon kulkua, sairauden seurantaa ja tukee potilasta sairauden omahoidossa. Toimenpiteet tukevat pitkäaikaissairaahan hoitotasapainon ylläpysymistä ja mahdollistaa varhaisen puuttumisen sairauden tilan muuttuessa.

Ikäihmisten matalan kynnyksen palveluilla ja olohuoneella vastataan koronapandemian aiheuttamaan yksinäisyyteen ja parannetaan hoitoon pääsyä. Hankkeessa tunnistetaan haasteet, jotka liittyvät ikäihmistien digitaalisten palveluiden käyttöön. Tämän vuoksi tuetaan ikäihmistien digipalveluiden käyttöä digiagentin avulla, sekä varmistetaan palveluiden saatavuus myös muuten kuin digitaalisten palveluiden kautta. Sähköiset välineet yhtenäistävät vammaisten palveluiden asiakassegmentointia ja tuen tarpeen arviointia, jotka toimivat välineinä asiakasosallisuuden parantamisessa.

Hankkeen myötä Etelä-Pohjanmaalla asiakkaila on käytössä digitaalisia palveluita ja asiointikanavia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Sähköisten asiointikanavien käytöstä on tiedotettu kohderyhmän tarpeiden mukaan, joka vahvistaa digitaalisten palveluiden käyttöä kansallisesti asetettujen tavoitteiden mukaan. Asioinnin mahdollistaminen monikanavaisesti ja vaivattomasti parantaa asiakaskokemusta ja -tyytyväisyyttä. Digitaaliset välineet luovat myös ammattilaisille uudenlaisia työtehtävämahdollisuuksia, jotka lisäävät työtyytyväisyyttä.

5.2 Ihmisiin kohdistuvien vaikutusten ennakkoarviointi

Hankkeen vaikutukset hankkeen kohderyhmien kannalta	Arvioitujen vaikutusten kuvaus hankkeen tavoitteiden toteutuessa	Haitat ja riskit	Tarvitaanko toimenpiteiden räätälöintiä yhdenvertaisuuden turvaamiseksi
Vaikutukset lapsiin ja lapsiperheisiin	Hoitoon pääsy nopeutuu ja palvelut ovat helpommin saatavissa ja saavutettavissa monikanavaisen palvelumallin ja matalankynnyksen palveluiden kautta. Hoitotakuu 7vrk:ssa toteutuu. Lastensuojeluilmoitusten käsittelyajat ovat lyhentyneet ja lapset ja perheet saavat nopeampaa apua. Ennaltaehkäisevä ja varhaisen vaiheen tuki vahvistunut kauttaaltaan lasten ja lapsiperheiden palveluissa. Väkivallan ja alaikäisen huumeiden käyttäjän toimintamallit alueella käytössä, jolloin näiden palveluiden prosessit selkeät ja sujuvat. Nepsy-lasten hoito on sujuvaa ja huomioitu hoitoprosessi koko perhe.	Kaikilla ei ole mahdollisuuksia asioida digipalveluissa. Asiakkaat eivät hakeudu vastaanotoille, vaikka matalan kynnyksen palveluita on käytettävissä. Asiakkaiden sitoutuminen digipalveluihin ja matalan kynnyksen palveluihin jää heikoksi.	Asiakkailla turvataan yhdenvertaiset palvelut monikanavaisen palvelumallin avulla. Jalkautetaan ja viestitään palveluista monikanavaisesti ja kohderyhmää puhuttelevasti.
Vaikutukset nuoriin ja nuoriin aikuisiin	Nuoret ja nuoret aikuiset pääsevät nopeampaa hoitoon ja palvelut ovat helpommin saatavissa ja saavutettavissa monikanavaisen palvelumallin kautta. Ennaltaehkäisevä ja varhaisen vaiheen tuki vahvistunut kauttaaltaan nuorten palveluissa. Terveysterveystietoa paremmin saatavilla ja mielenterveyspalveluihin lisätty matalan kynnyksen palvelut sekä sähköiset palvelut. Nuorten mahdollisuudet saada nopeasti ja helposti apua mielenterveys ongelmiin helpottuu. Väkivallan ja alaikäisen huumeiden käyttäjän toimintamallit alueella käytössä, jolloin näiden palveluiden prosessit selkeät ja sujuvat.	Kaikilla ei ole mahdollisuuksia asioida digipalveluissa. Asiakkaat eivät hakeudu tai sitoudu palveluihin. Asiakkaat eivät löydä matalan kynnyksen palveluita. Toimintamallit eivät ole käytössä tai jalkautuneet koko hyvinvointialueelle käytäntöön tai prosessit eivät paranna asiakkaskokemusta tai hoitoon hakeutumista.	Asiakkailla turvataan yhdenvertaiset palvelut monikanavaisen palvelumallin avulla. Jalkautetaan ja viestitään palveluista monikanavaisesti ja kohderyhmää puhuttelevasti. Toimintamallit juurrutetaan käytäntöön tai prosessit eivät paranna asiakkaskokemusta tai hoitoon hakeutumista.
Vaikutukset pitkäaikaissairaisiin	Pitkäaikaissairaisiin pääsevät nopeampaa hoitoon ja palvelut ovat helpommin saatavissa ja saavutettavissa monikanavaisen palvelumallin kautta. Pitkäaikaissairauksien hoito- ja palveluprosessit ovat sujuvia ja mahdollisuus asioida sähköisten palveluiden kautta mahdollistuu.	Pitkäaikaissairaiden tiedot ja taidot eivät ole riittävät digitaalisten palveluiden käyttämiseen. Kaikilla ei ole mahdollisuuksia asioida digipalveluissa. Pitkäaikaissairaat eivät sitoudu digitaalisten palveluiden käyttöön. Palveluprosessit eivät ole käytössä tai ne eivät paranna asiakkaskokemusta tai hoitoon hakeutumista.	Tuetaan pitkäaikaissairaiden digitaalisten palveluiden käyttämistä tarjoamalla digiagenttien kautta atk-tukea, tietoa ja markkinointia digipalveluista. Asiakkaille turvataan yhdenvertaiset palvelut monikanavaisen palvelumallin avulla. Palveluprosessit kehitetään ja juurrutetaan käytäntöön koko hyvinvointialueelle suunnitelmallisesti ja vuorovaikutuksessa ammattilaisten kanssa.
Vaikutukset ikäihmisiin	Ikäihmiset pääsevät nopeampaa hoitoon ja palvelut ovat helpommin saatavissa ja saavutettavissa monikanavaisen palvelumallin kautta. Ikäihmisten olohuone-malli tarjoaa paljon palveluita saman katon alla, matalan kynnyksen palvelut lisääntyvät. Omaishoitajien tuki lisääntyy.	Ikäihmisten tiedot ja taidot eivät ole riittävät digitaalisten palveluiden käyttämiseen. Ikäihmiset eivät löydä olohuonemallin palveluihin tai mallin juurruttamisessa on henkilöstöresursseihin kohdistuvia haasteita.	Tuetaan ikäihmisten digitaalisten palveluiden käyttämistä tarjoamalla digiagenttien kautta atk-tukea, tietoa ja markkinointia digipalveluista. Asiakkaille turvataan yhdenvertaiset palvelut monikanavaisen palvelumallin avulla. Tiedotetaan monikanavaisesti ja kohderyhmän puhuttelevasti ikäihmisten olohuonemallista.
Vaikutukset vammaisiin	Vammaiset henkilöt pääsevät nopeampaa hoitoon ja palvelut ovat helpommin saatavissa ja saavutettavissa monikanavaisen palvelumallin kautta. Digitaalisten toimintamallien avulla kotona asumisen tuki lisääntyy. Matalan kynnyksen palvelut lisääntyvät. Yhteistyön parantuminen eri sektoreiden välillä tuottaa parempaa palvelua vammaisille.	Vammaisten tiedot ja taidot eivät ole riittävät digitaalisten palveluiden käyttämiseen. Vammaisten palveluita tuottavat eivät sitoudu käyttämään käytössä olevia digiratkaisuja.	Tuetaan vammaisten digitaalisten palveluiden käyttämistä tarjoamalla digiagenttien kautta atk-tukea, tietoa ja markkinointia digipalveluista. Asiakkaille turvataan yhdenvertaiset palvelut monikanavaisen palvelumallin avulla. Taataan ammattilaisille riittävät taidot järjestelmien käyttöön.
Vaikutukset naisiin ja miehiin, tyttöihin ja poikiin	Sukupuolella ei ole arvon mukaan merkitystä		

6 Rajaukset muihin kehittämishankkeisiin

Toteuttamisessa huomioidaan alueella jo käynnissä tai käynnistymässä olevat hankkeet, joilla on yhtymäpinta Hyvinvoiva Etelä-Pohjanmaa -hankkeeseen ja erityisesti huomioidaan rajaukset Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden -ohjelmaan (Taulukko 2). Digitaalisten palveluiden osalta on tehty rajauksia Sote-uudistuksen ICT- muutusrahoituksen toimenpiteisiin. Hankkeen osalta yhteiskehittämistä tehdään Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa vaikuttamiskeskustuksen pilotoinnissa.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveystieteiden kehittämissuunnitelman näkökulma	RRP -hankkeen toimenpiteiden kehittämissuunnitelman näkökulma	2023	2024	2025
Yhtenäisen laaja-alaisen sote-keskuksen mallin luominen, konseptointi ja käyttöönotto vaiheittain sovitun mukaisesti, toteutuu osana kaikkia kehittämistoimenpiteitä - ja kokonaisuuksia	Yhtenäiset palvelukokonaisuudet ja palveluketjut ja asiakasvirtauksen parantaminen	Tulevaisuuden sote-keskus ja RRP	RRP	RRP
Asiakas- ja palveluohjauksen sekä hoidon ja palvelutarpeen arvioinnin yhdenmukaistaminen ja kehittäminen eri palveluissa	Hoidontarpeen arvioinnin käyttöönotto, sote-keskuspalvelujen ja päivystyspalvelujen kesken	Tulevaisuuden sote-keskus ja RRP	RRP	RRP
Eri vastaanottomallien yhtenäistäminen ml. moniammatilliset tiimit	Psykiatrisen osaamisen lisääminen palveluihin ja vastaanottopalveluihin. Asiantuntijoiden työnjako ja osaamisen oikea kohdentaminen, mielekkäät urapolut (mm. asiantuntijahoitajien käyttö)	Tulevaisuuden sote-keskus RRP	RRP	RRP
Palveluketjujen ja -kokonaisuuden käyttöönotto maakunnan määrittelyn mukaisesti	Otetaan käyttöön tunnistetuille haavoittuvassa asemassa oleville kohderyhmille	Tulevaisuuden sote-keskus ja RRP	RRP	RRP
Asiakkuuksien segmentointi ja tunnistaminen (esim. Suuntima-työkalun käyttöönotto)	Asiakkuussegmentoinnin edelleen kehittäminen kustannusvaikuttavuuden lisäämiseksi yhteistyössä Tulevaisuuden sote-keskus hankkeen kanssa	Tulevaisuuden sote-keskus RRP	RRP	RRP
Omatyöntekijän nimeäminen, asiakas-, palvelu- sekä terveys- ja hoitosuunnitelmien tekeminen paljon palveluja tarvitseville	Pitkäissairaiden yhteyshenkilön nimeäminen ja hoitosuunnitelmat. Käypä -hoito suosituksen käytön tehostaminen	RRP	RRP	RRP
Palvelutarpeen mukaisesti kotiin vietävien palveluiden tarjoaminen kaiken ikäisille	Digitaalisten palveluiden käyttöönotto erityisesti haavoittuvassa asemassa oleville kotona asuminen tueksi	Tulevaisuuden sote-keskus RRP	RRP	RRP
Luodaan ja otetaan käyttöön lääkäripalveluiden toimintamalli sote-keskuspalveluihin kotona asuminen tueksi (ml. mobiililääkäritoiminta)	Etätoiminnan määrittely ja toimintamallin suunnittelu	IkäKoti -hanke / RRP	RRP	RRP
Perhekeskustoiminnan vakiinnuttaminen ja yhtenäistäminen, ml. sähköinen perhekeskus. Tuodaan opiskeluhoito osaksi perhekeskusta. Perheneuvolatoiminnan yhdenmukaistaminen, toimintamallien ja palveluiden kehittäminen osana lasten ja perheiden palveluita.	Sähköisen perhekeskuksen kehittäminen siirtäen RRP-hankkeeseen	Tulevaisuuden sote-keskus ja RRP	RRP	RRP
Matalan kynnyksen palveluiden vahvistaminen, huomioiden eri ikä- ja kohderyhmät (esim. chat, walk in- ja kohtaamispaikat)	Matalan kynnyksen ja kynnyksettömän perheohjauksen tarjoaminen. Matalan kynnyksen keskustelupalvelut nuorille	Tulevaisuuden sote-keskus ja RRP	RRP	RRP

Kehitetään yhdenmukaiset ja selkeät mielenterveyspalvelut sekä toimintamallit opiskeluhooltoon monialaisesti	Yhteistyön vahvistaminen opiskeluhoollon, Ohjaamo -toiminnan, etsivän nuorisotyön, työllisyyspalveluiden ja kuntien nuorisopalveluiden kanssa.	Tulevaisuuden sote-keskus ja RRP	RRP	RRP
Kehitetään ja pilotoidaan nuorten päihde- ja riippuvuus- sekä mielenterveysongelmiin yhdenmukaiset toimintamallit (ml. asiakasohjaus, ammatti- ja laisten ohjaus, palvelut ja palvelupolut)	Otetaan käyttöön alaikäisen huumeiden käyttäjän hoitoon alueellinen suunnitelma ja huomioidaan valmiudet sen toteuttamiseen	Tulevaisuuden sote-keskus ja RRP	RRP	RRP
Erytystason palvelut tuodaan perustasolle, ml. konsultaatiot ja etävastaanotto	Asiakasvirtauksen ja saatavuuden parantaminen koronavelan purkamiseksi konsultaatiokäytänteitä kehittämällä ja etävastaanottoja lisäämällä (erityis- ja perustason välillä)	Tulevaisuuden sote-keskus RRP	RRP	RRP
Mielenterveysstrategian toimeenpano, viiden eri painopisteen juurruttaminen koko alueelle	Mielenterveysstrategian juurruttaminen	Tulevaisuuden sote-keskus	RRP	RRP
Elintapaohjauksen toimintamallin luominen ja käyttöönotto aikuisilla. Elintapaohjauksen varmistaminen lapsille ja nuorille. Kehitetään toimintamalli mm. ravitsemusterapeuttien osaamisen hyödyntämiseksi perustasolla.	Elintapaohjauksen sisällyttäminen hoitopolkuihin pitkäaikaissairaiden hoidossa, aikuisten palveluissa, hyte-palvelutarjottimen käyttöönotto	Tulevaisuuden sote-keskus lapset ja aikuiset RRP	RRP	RRP
Tiedolla johtamisen hallintamallin ja sen käyttöönoton suunnittelu sekä portaittainen käyttöönotto (keinoäly-toiminnan ja tietojohdamisen toimintamalli), tietotarpeiden systemaattinen tunnistaminen ja kerättävästä tiedosta sopiminen sekä tiedon keruun ja -tuotannon määrittely (erityisesti kirjaamiskäytännöt) sote-integroiduissa palveluissa		Tulevaisuuden sote-keskus ja RRP		
Yhtenäistetään lääkinnällisen kuntoutuksen kuntoutusketjuja ja toimintamalleja aina matalan kynnyksen palveluista perustasolle ja erityistasolle, osastokuntoutukseen sekä kotikuntoutukseen. Kotikuntoutuksen ja kuntoutuksen toimintamallien käyttöönotto	Etäkuntoutuksen ja ryhmäkäyntien käyttöönotto ja laajentaminen kuntoutuksen palveluissa	Tulevaisuuden sote-keskus ja RRP	RRP	RRP
Kehitetään varhaisen kuntoutustarpeen tunnistamisen mallia ja asiakasohjasta eri palveluissa (esim. asiakasvastaavamallin pilotointi yhteistyössä Kela, TE-toimisto)	Fysioterapeutin suoravastaanottomallin käyttöönoton laajentaminen saatavuuden parantamiseksi ja hoitovelan purkamiseksi	Tulevaisuuden sote-keskus RRP	RRP	RRP

Taulukko 2: Rajaukset Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmaan

7 Hankkeen hallinnointi

7.1 Hankkeen henkilöresurssit, toimijat ja organisoituminen

Hankkeen resurssit. Hankkeeseen on palkattu 1.8.2022 hankejohtaja (100 %), asiantuntija-assistentti (100 %), ICT-koordinoija (30 %), taloussihteeri (20 %), digiagentti, jonka työpanos on osin suunnattu järjestöyhteistyöhön (yht. 100 %), hanketyöntekijöitä (4,5 x 100 %) ja ICT-asiantuntijoita (7 x 100 %). Näiden resurssien lisäksi palkataan vuosille 2023–2025 kirjaamiskoordinaattori (100 %), hanketyöntekijöitä (3,5x100% v. 2023–2025, 1,5 x 100 % v.2024–2025),). Hanketoimiston ja toimeenpanon tiimin tehtävänä on viedä suunnitelman mukaiset kehittämistoimenpiteet sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioiden toimintaan. Uudet hanketyöntekijät rekrytoidaan hankepääatöksen jälkeen avoimena hakuna. Lisäksi hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden työntekijöiden työajasta voidaan korvata kustannuksia toteutuneiden työtuntien mukaisesti. Työntekijöiden tueksi voidaan hankkia asiantuntijapalveluita. Hankkeen tarvitsemat toimitilat vuokrataan sisäisen vuokrauksen periaattein Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Tilakustannukset on huomioitu talousarviossa.

Hanke toteutetaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueella. Hankkeeseen osallistuvat osatoteuttajina Etelä-Pohjanmaan kunnat. Kunnat tekevät hankkeeseen osallistumisesta ja toteuttamisesta aiesitoumuspäätökset hanketta hallinnoivan tahon kanssa 11.11.2022 mennessä. Lisäksi hallinnoija tekee valtionavustuslain 7 §:n 2 momentin mukaisen sopimuksen valtionavustuksen käytöstä, käytön valvonnasta ja niiden ehdoista hanketta toteuttavien kuntien ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Hankkeeseen osallistuville toimijoille korvataan käytetty työaika erillisen työaikakirjanpidon mukaisesti.

Hanke kattaa koko maakunnan 18 kuntaa. Alueella asuu n. 192 150 henkilöä. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja järjestään seuraavissa kunnissa: Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä, JIK peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä (Ilmajoki, Kurikka), Järvi-Pohjanmaan yhteistoiminta-alue (Alajärvi, Lapajärvi, Vimpeli), Kuntayhtymä Kaksineuvoinen (Evijärvi, Kauhava), Lapuan kaupunki, Seinäjoen kaupunki, Suupohjan perus-palveluliikelaitoskuntayhtymä (Isojoki, Kauhajoki, Karijoki, Teuva). Kuusiokunnat (Alavus, Kuortane, Soini ja Ähtäri) ovat tehneet sosiaali- ja terveystalveluiden tuottamista koskevan palvelusopimuksen (ns. kokonaisulkoistussopimus) Pihlajalinna Terveys Oy:n kanssa. Sopimuksessa on sovittu palveluntuottajan sitoutumisesta sote-uudistuksen mukaisiin tavoitteisiin. Edellä mainittujen kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämisvastuu on Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystalveluyhtymä Kuusiokuntella. Kuusiokuntien kanssa on käyty neuvoteltu hankkeeseen osallistumisesta. Kuusiokunnat osallistuvat hankkeeseen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuullisena Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystalveluyhtymänä (Kuusiote). 1.1.2023 kuntayhtymien toiminta loppuu ja palvelut siirtyvät Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestettäväksi.

Hankkeessa tehdään yhteistyötä järjestöjen ja Sosiaalialan osaamiskeskus SONetBotnian kanssa. Järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö kohdistuu mm. haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden digitaalisten palveluiden käytön osaamisen lisäämiseen ja tukemiseen. Myös muiden tavoitteiden osalta huomioidaan kunkin kohderyhmän kannalta keskeiset järjestötoimijat uusien toimintamallien suunnittelussa ja toteutuksessa niin, että järjestöjen ja hyvinvointialueen palvelut muodostavat yhdessä asiakas- ja tarvelähtöisen kokonaisuuden. SONetBotnian kanssa tehtävä yhteistyö keskittyy pääsääntöisesti sosiaalihuollon kirjaamisvalmennukseen ja rakenteellisen sosiaalityön kehittämiseen.

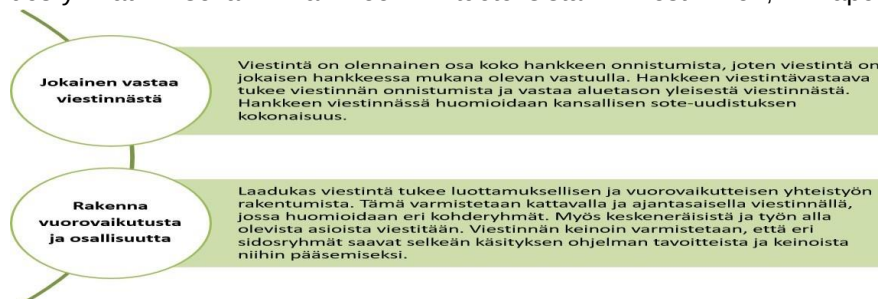
Hankkeen toimeenpanoa varten on asetettu strateginen ohjausryhmä, joka on yhteinen hyvinvointialueen muiden sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden kanssa. Ohjausjärjestelmä on yhteinen alueella toimivien kehittämishankkeiden kanssa.

7.2 Hankkeen kustannukset

Pilari	Investointi	Osa-alue	Kustannukset, €
Pilari 4	Investointi 1	a) Heikossa tai haavoittuvassa asemassa olevien asiakas- tai potilasryhmien hoito-, kuntoutus- tai palveluvelan purku ja hoitoon ja palvelujen piiriin pääsyn parantaminen	3 743 100
Pilari 4	Investointi 1	b) Erikseen määriteltyjen digitaalisten toimintamallien käyttöönotto ja jalkauttaminen	1 718 900
Pilari 4	Investointi 2	Edistetään hoitotakuun toteutumista vahvistamalla ennaltaehkäisyä ja ongelmien varhaista tunnistamista	800 000
Pilari 4	Investointi 3	Kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen ja rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen	317 000
Pilari 4	Investointi 4	Kansalaisten digitaaliset palvelut ja ammattilaisten digitaaliset järjestelmät	2 345 000
Pilari 4	Investointi 4	Uudet digitaaliset innovaatiot	660 000

7.3 Viestintä

Hankkeen lähtökohtana on, että jokainen vastaa viestinnästä, jolla rakennetaan vuorovaikutusta ja osallisuutta (kuva 1). Viestinnän päävastuu on hankejohtajalla ja asiantuntija-assistentilla. Hankkeen viestinnän tavoitteena on pitää alueen asukkaat, yhteisöjen jäsenet ja keskeiset sidosryhmät tietoisena hankkeen toteuttamisen tilanteesta ja sen tulevista vaiheista. Täsmällisen viestinnän avulla estetään virheellisen informaation leviämisen. Osallistumis- ja keskustelumahdollisuudet auttavat onnistumaan muutoksen toteuttamisessa. Hankkeen viestinnän tarkoitus on ylläpitää myönteistä kuvaa uudistuksesta sekä sitouttaa vuorovaikutuksen kautta sidosryhmiä sen hyväksymiseen ja onnistumiseen. Monipuolisella ja vuorovaikutteisella viestinnällä tuetaan avointa valmistelutyötä. Hankkeen alueellinen viestintä sovitetaan yhteen kansallisen viestinnän kanssa. Hankkeen viestinnän tavoitteina on saavuttaa hankkeen tavoitteet aikataulun puitteissa, informoida ja vahvistaa sitoutumista sekä osallisuutta. Varmistaa vuorovaikutteisella viestinnällä tieto hankkeen etenemisestä ja aikaansaannoksista huomioiden eri sidosryhmät sekä hankkeen tuotoksista viestiminen, raportointi ja seuranta.

Kuva 1. Hankkeen viestinnän periaatteita.

Hankkeessa hyödynnetään monipuolisia viestintäkanavia (esim. EPSHP:n O365 työkalu Teams). Käyttöön otetut modernit työkalut tarjoavat uudenlaiset mahdollisuudet hankeviestintään sekä markkinointiin. Viestinnän painopisteet hankkeen eri vaiheissa kuvataan kuvassa 2. Hankkeen visuaalisessa ilmeessä hyödynnetään Valtio-neuvoston viestintäosaston suunnittelemaa Suomen kestävän kasvun ohjelman visuaalista ilmettä. Viestinnän visuaaliseen aineistoon sisältyy unionin tunnus ja teksti "Euroopan unionin rahoittama-Next Generation EU" sekä Kestävän kasvun ohjelman EU-tunnus. Kaikessa viestinnässä tehdään selväksi, että rahoitus tulee EU:n elpymisvälineestä.

Kuva 2. Viestinnän painopisteet hankkeen eri vaiheissa.

Viestintää toteutetaan kansallisen ohjeistuksen mukaisesti. Viestinnässä tehdään yhteistyötä hyvinvointi-alueen ja alueen sote-organisaatioiden viestinnän kanssa.

7.4 Seuranta ja arviointi

Hankkeessa noudatetaan Suomen kestävän kasvun ohjelman hankeohjeistuksen mukaista toteutumisen seuranta ja arviointia. Hanke vastaa osaltaan arvioinnissa tarvittavan tiedon tuottamisesta ja analysoinnista annettujen ohjeiden mukaisesti.

Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa seurannasta ja arvioinnista yhteistyössä THL:n ja TTL:n kanssa.

Suomen kestävän kasvun ohjelmassa on julkaistu seurantaindikaattorit ohjelman mukaisille uudistuksille ja investoinneille. Hankkeen välitavoitteet ja niiden seurannan indikaattorit on kuvattu luvussa 4 investoinneittain. Työpaketteihin on kirjattu muut mittarit, joiden avulla voidaan mitata ja varmistaa tavoitteiden toteutumista koko hankekauden ajan. Alustavan suunnitelman mukaan sosiaali- ja terveysministeriön konsernin asiantuntijalaitokset toteuttavat hankkeiden arviointia säännöllisesti kansallisesti yhtenäisellä tavalla. Arviointia tullaan toteuttamaan huomioiden Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus ohjelman hyötytavoitteiden arviointia. Vaikutusten kokonaisarviointi toteutetaan tarvittaessa ulkoisena arviointina

Hankkeen etenemisen raportointi toteutetaan valtionhallinnon Hankesalkku-palvelussa sovitun käytännön mukaisesti. Raportoinnin avulla annetaan kuva hankkeen etenemisestä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Hanketta arvioidaan myös tekemällä hankkeen sisäistä arviointia, itsearviointia, seurataan hankkeen edistymistä ja aikataulun toteutumista. Arvioidaan tavoitteiden saavuttamista ja mitä vaikutavuutta ja vaikutuksia on saatu aikaan tavoitteiden saavuttamisella. Onko toimintaympäristöön tullut muutoksia ja onko riskejä havaittu? Tehdään väliarviointeja, tarkistetaan ja muutetaan tarvittaessa toimintamallia. Kerätään osallistujilta tai kohderyhmiltä palautteita ja analysoidaan saatuja palautteita. Seurataan ja arvioidaan sekä raportoidaan hankkeen toteutusprosessia.

Hankkeiden seuranta koskeva kooste ja arviointitulokset julkaistaan välittömästi niiden valmistuttua hyödyntäen Innokylän verkkopalvelua (www.innokyla.fi). Arviointien perusteella tarvittaessa täsmennetään ohjelman toimeenpanoa ja rahoituksen kohdentamista. Alla olevaan taulukkoon, on kuvattu millaisia riskejä hankkeen toteuttamiseen saattaa liittyä..

7.5 Riskit ja niihin varautuminen

Alla olevaan taulukkoon 3. on kuvattu hankkeen keskeisimmät riskit, niihin varautuminen ja vastuutaho.

Riskin kuvaus	Todennäköisyys (1–5)	Vaikutus (1–5)	Riskipisteet (todennäköisyys x vaikutus)	Toimenpiteet riskin vähentämiseksi	Vastuutaho
Organisaatioiden sitoutuminen	2	4	8	Selkeä aikataulutus ja työnjako	Hallinnoija, hankejohtaja
Henkilöstön saatavuusongelmat (erityisesti ICT- asiantuntijoiden saatavuus). Resurssien vähyys pilotoinnin esteenä	4	4	16	Ajoissa aloitettu rekrytointi ja kiinnostavat tehtäväkuvat. Mahdollisuus tehdä osittaista työaikaa hankkeelle.	Hallinnoija, hankejohtaja
Hyvinvointialueen toiminnan aloitus ja muiden hankkeiden yhtäaikainen toteuttaminen	2	3	6	Selkeät tehtävänjaot hyvinvointialueen valmistelun ja muiden hankkeiden kanssa ja riittävän viestinnän turvaaminen	Hallinnoija, hankejohtaja
Koronapandemian pitkittyminen	2	2	4	Koronapandemian etenemistä tarkkaillaan, kansalliset rajoitukset huomioidaan ja tarvittaessa tehdään muutoksia toteuttamiseen	Hallinnoija, hankejohtaja